

DE APOCALYPS ONTHULD

***waarin de verborgenheden die daar voorzeggd zijn
en tot nu toe verborgen waren,
worden onthuld.***

TWAALFDE HOOFDSTUK

1. *En er werd een groot teken gezien in de hemel; een vrouw omgeven met de zon en de maan onder haar voeten en op haar hoofd een kroon van twaalf sterren.*
2. *En, in de baarmoeder hebbende, riep zij, barensnood hebbende en zijnde in pijn om te baren.*
3. *En gezien werd een ander teken in de hemel; en zie, een grote rossige draak, hebbende zeven hoofden en tien hoornen en op zijn hoofden zeven diademen.*
4. *En zijn staart trok het derde deel der sterren des hemels en wierp die op de aarde; en de draak stond voor de vrouw die baren zou, opdat hij, nadat zij zou gebaard hebben, haar vrucht zou verslinden.*
5. *En zij baarde een manlijke zoon, die al de natiën zal weiden met een ijzeren roede; en haar vrucht werd weggerukt tot God en Zijn troon.*
6. *En de vrouw vluchtte in de woestijn, alwaar zij een plaats heeft, bereid van God, opdat zij haar aldaar voeden duizendtweehonderdenzestig dagen.*
7. *En er werd oorlog in de hemel, Michaël en zijn engelen streden met de draak en de draak streed en zijn engelen.*
8. *En zij hebben niet overmocht en hun plaats is niet meer gevonden in de hemel.*
9. *En geworpen is die grote draak, die oude slang, genaamd duivel en satan, verleidende het algehele wereldrond, geworpen is hij op de aarde en zijn engelen zijn met hem geworpen.*
10. *En ik hoorde een grote stem zeggende in de hemel: Nu is het heil en de macht en het koninkrijk geworden van onze God en de mogendheid van Zijn Christus, omdat nedergeworpen is de verklager van onze broeders, verklagende hen vóór onze God dagen en nachten.*
11. *En zij hebben hem overwonnen door het bloed van het Lam en door het woord van hun getuigenis; en zij hebben hun ziel niet bemind tot de dood toe.*
12. *Hierom verheugt u, gij hemelen en gij die daarin woont; wee degenen die de aarde en de zee bewonen, omdat de duivel tot u afgekomen is, hebbende grote toorn, wetende dat hij geringe tijd heeft.*
13. *En toen de draak zag, dat hij geworpen was op de aarde, zo heeft hij vervolgd de vrouw die de zoon gebaard had.*
14. *En gegeven zijn aan de vrouw twee vleugels van een grote arend, opdat zij zou vliegen tot de woestijn tot haar plaats, alwaar zij zou gevoed worden een tijd en tijden en de helft van een tijd, buiten het aangezicht van de slang.*
15. *En de slang wierp achter de vrouw uit haar mond water evenals een stroom, opdat zij haar door de stroom zou doen verzwelgen.*
16. *En de aarde kwam de vrouw te hulp en de aarde opende haar mond en slokte de stroom op die de draak had uitgeworpen uit zijn mond.*
17. *En de draak vergrimde tegen de vrouw en ging heen om oorlog te voeren tegen de overigen van haar zaad, die de bevelen van God bewaren en de getuigenis van Jezus Christus hebben.*
18. *En ik stond op het zand van de zee.*

DE GEESTELIJKE ZIN

De inhoud van het gehele hoofdstuk.

Hier wordt gehandeld over de Nieuwe Kerk en haar leer; onder de vrouw wordt hier verstaan de Nieuwe Kerk en onder de vrucht die zij baarde, haar leer; en er wordt gehandeld over degenen in de huidige Kerk, die vanuit de leer in een Drievuldigheid van personen geloven en in een tweeheid van de Persoon van Christus en verder in de rechtvaardigmaking door het geloof-alleen; dezen worden verstaan onder de draak; en daarna wordt gehandeld over de vervolging van de Nieuwe Kerk wegens haar leer door eerdergenoemden en over de bescherming van haar door de Heer, totdat zij van weinigen aangroeit tot velen.

De inhoud van de afzonderlijke verzen.

En er werd een groot teken gezien in de hemel, betekent de onthulling uit de Heer ten aanzien van Zijn Nieuwe Kerk in de hemelen en op aarde en over de moeilijke opneming van haar leer en de bestrijding; een vrouw omgeven met de zon en de maan onder haar voeten, betekent de Nieuwe Kerk van de Heer in de hemelen, te weten de Nieuwe Hemel en de toekomstige Nieuwe Kerk van de Heer op aarde, namelijk het Nieuwe Jeruzalem; en op haar hoofd een kroon van twaalf sterren, betekent haar wijsheid en inzicht vanuit de erkentissen van het Goddelijk Goede en het Goddelijk ware vanuit het Woord; en, in de baarmoeder hebbende, riep zij, barensood hebbende en zijnde in pijn om te baren, betekent de leer van de Nieuwe Kerk in haar geboorte en de moeilijke opneming ervan vanwege de tegenstand van de zijde van hen die onder de draak worden verstaan; en gezien werd een ander teken in de hemel, betekent de onthulling door de Heer ten aanzien van hen die tegen de Nieuwe Kerk en haar leer zijn; en zie, een grote rossige draak, betekent degenen in de Kerk van de hervormden, die van God er drie en van de Heer er twee maken en die de naastenliefde scheiden van het geloof en het laatstgenoemde en niet tegelijk het eerstgenoemde zaligmakend maken; hebbende zeven hoofden, betekent de waanzin vanuit de vervalste en ontwijde waarheden van het Woord; en tien hoornen, betekent veel macht; en op zijn hoofden zeven diademen, betekent alle ware dingen van het Woord vervalst en ontwijd; en zijn staart trok het derde deel der sterren van de hemel en wierp die op de aarde, betekent dat zij door de vervalsingen van de waarheden van het Woord alle geestelijke erkentissen van het goede en het ware hebben vervreemd van de Kerk en door de toevoegingen aan de valse dingen volledig hebben vernietigd; en de draak stond voor de vrouw die baren zou, opdat hij, nadat zij gebaard zou hebben, haar vrucht zou verslinden, betekent dat zij die onder de draak worden verstaan, alle moeite doen om de leer van de Nieuwe Kerk in haar eerste opkomen uit te blussen; en zij baarde een manlijke zoon, betekent de leer van de Nieuwe Kerk; die al de natiën zal weiden met een ijzeren roede, betekent die allen die in de dode eredienst zijn vanwege het van de naastenliefde gescheiden geloof, door de waarheden vanuit de letterlijke zin van het Woord en tegelijk door de redelijke dingen vanuit het natuurlijk schijnsel, zal overtuigen, die overtuigd willen worden; en haar vrucht werd weggerukt tot God en Zijn troon, betekent de bescherming van de leer uit de Heer en de bewaking door de engelen van de hemel; en de vrouw vluchtte in de woestijn, betekent de Kerk eerst onder weinigen; alwaar zij een plaats heeft bereid van God, opdat zij haar aldaar voeden duizendtweehonderd zestig dagen, betekent de staat van die Kerk dan, opdat ondertussen daarin zal worden voorzien bij meerderen, totdat zij groeit tot aan haar vastgestelde bepaling; en er werd oorlog in de hemel, Michaël en zijn engelen streden met de draak en de draak streed en zijn engelen, betekent de valse dingen van de vorige Kerk, strijdend tegen de ware dingen van de Nieuwe; en zij hebben niet overmocht en hun plaats is niet meer gevonden in de hemel, betekent, dat zij overtuigd waren geworden dat zij in valsheden en boosheden waren en toch daarin aanbleven en dat zij daarom van de verbinding met de hemel werden losgescheurd en nedergeworpen; en geworpen is die grote draak, die oude slang, genaamd duivel en satan, betekent hen, afgeleerd van de Heer tot

zichzelf en van de hemel tot de wereld en vandaar in de boze dingen van de begeerten en in de valse dingen; verleidend het algehele wereldrond, betekent dat zij alle dingen van de Kerk verdraaien; geworpen is hij op de aarde en zijn engelen met hem, betekent in de wereld der geesten, die midden tussen de hemel en de hel is, waaruit er rechtstreekse verbinding is met de mensen op aarde; en ik hoorde een grote stem, zeggende in de hemel: nu is het heil en de macht en het koninkrijk geworden van onze God en de mogendheid van Zijn Christus, betekent de vreugde van de engelen van de hemel, dat nu de Heer alleen in de hemel en in de Kerk regeert en dat diegenen gezaligd worden die in Hem geloven; omdat nedergeworpen is de verklager van onze broeders, verklagende hen vóór onze God dagen en nachten, betekent dat door het Laatste Gericht zijn verwijderd degenen die zich verzet hebben tegen de leer van de Nieuwe Kerk; en zij hebben hem overwonnen door het bloed van het Lam en door het woord van hun getuigenis, betekent de overwinning van het Goddelijk Ware van het Woord en door de erkenning van de Heer; en zij hebben hun ziel niet bemind tot de dood toe, betekent dat zij zichzelf niet méér liefgehad hebben dan de Heer; hierom, verheugt u, gij hemelen en gij die daarin woont, betekent de nieuwe staat van de hemel, namelijk dat zij in de Heer zijn en de Heer in hen is; wee degenen die de aarde en de zee bewonen, omdat de duivel tot u afgekomen is, hebbende grote toorn, betekent de weeklacht over degenen in de Kerk, die in valsheden van het geloof zijn en daaruit in de boze dingen van het leven, omdat zij in verbinding zijn met de drakonisten; wetende dat hij een geringe tijd heeft, betekent omdat hij weet, dat de Nieuwe Hemel is gemaakt en dat zo de Nieuwe Kerk op aarde aanstaande is en dat hij dan met de zijnen in de hel wordt geworpen; toen de draak zag dat hij geworpen was op de aarde, zo heeft hij vervolgd de vrouw die de zoon gebaar had, betekent dat de drakonisten in de wereld der geesten na de nederwerping terstond daartoe overgingen de Nieuwe Kerk vanwege haar leer te bestoken; gegeven zijn aan de vrouw twee vleugels van een grote arend, opdat zij zou vliegen tot de woestijn tot haar plaats, betekent de Goddelijke omzichtigheid ten behoeve van die Kerk en de bescherming zolang zij nog onder weinigen is; alwaar zij zou gevoed worden een tijd en tijden en de helft van een tijd, buiten het aangezicht van de slang, betekent opdat, vanwege de geslepenheid van de verleiders, omzichtig daarin wordt voorzien dat zij zal komen onder meerderen totdat zij groeit tot aan haar vastgestelde bepaling; en de slang wierp achter de vrouw uit haar mond water evenals een stroom, opdat zij haar door de stroom zou doen verzwelgen, betekent de redeneringen vanuit de valse dingen in overvloed, om de Kerk te vernietigen; en de aarde kwam de vrouw te hulp en de aarde opende haar mond en slokte de stroom op die de draak had uitgeworpen uit zijn mond, betekent dat die redeneringen in overvloed tot niets vervallen vanwege de geestelijke ware dingen, redelijk verstaan, die de Michaëls, vanuit wie de Nieuwe Kerk is, aanvoeren; en de draak vergrimde tegen de vrouw en ging heen om oorlog te voeren tegen de overigen van haar zaad, die de bevelen Gods bewaren en de getuigenis van Jezus Christus hebben, betekent de ontstoken haat bij hen die geloven dat zij wijzen zijn vanwege de bevestigingen ten gunste van het mystieke één-zijn van het Goddelijke en het Menselijke in de Heer en ten gunste van de rechtvaardigmaking door het geloof-alleen, tegen hen die alleen de Heer erkennen als de God van hemel en aarde en dat de Decaloog de Wet van het leven is, door de nieuwelingen aan te vallen, met het voornemen om hen te verleiden; en ik stond op het zand van de zee, betekent zijn natuurlijke staat nu.

DE ONTVOUWING

532. Er werd een groot teken gezien in de hemel, betekent de onthulling uit de heer ten aanzien van Zijn Nieuwe Kerk in de hemelen en op aarde en over de moeilijke opneming van haar Leer en de bestrijding.

Onder het teken vanuit de hemel wordt hier de onthulling ten aanzien van de toekomstige dingen verstaan en onder het grote teken, gezien in de hemel, wordt de onthulling ten aanzien van de Nieuwe Kerk verstaan, want de vrouw omgeven met de zon, over wie in dit hoofdstuk wordt gehandeld, betekent die Kerk; de manlijke die zij baarde, betekent haar leer; dat zij gepijnigd werd toen zij baarde, betekent de moeilijke opnemering ervan; dat de draak de manlijke wilde verslinden en dat hij daarna de vrouw vervolgde, betekent de bestrijding ervan; dit zijn de dingen die worden verstaan onder ‘het grote teken, gezien in de hemel’. Tekenen wordt in het Woord gezegd van toekomstige dingen, dus de onthulling ervan, in de volgende plaatsen: *‘Laten zij ulieden de dingen verkondigen die gebeuren zullen, opdat wij het einde daarvan weten; of doet ons de toekomstige dingen horen; wijst aan de tekenen voor het toekomstige’*, (Jesaja 41:22,23).

‘De discipelen zeiden tot Jezus: Welk zal het teken zijn van Uw komst en van de voleinding der eeuw’, (Mattheüs 24:3; Markus 13:4; Lukas 21:7).

‘Er zullen tekenen vanuit de hemel zijn en tekenen in de zon, de maan en de sterren’, (Lukas 21:11,25).

‘En alsdan zal verschijnen het teken van de Zoon des Mensen’, (Mattheüs 24:30).

‘Gezegde tot koning Hizkia: Dit zal u een teken zijn, dat Jehovah dit woord doen zal:

De schaduw zal in de graden van Achaz teruggetrokken worden. Daarna zei Hizkia: Welk zal het teken zijn, dat ik tot het huis van Jehovah zal opklimmen’, (Jesaja 38:7,8,22) en elders.

Dat teken wordt gezegd ten aanzien van de waarheid en dat het dan de betuiging is en eveneens ten aanzien van de hoedanigheid van een staat en dat het dan de openbaring is, blijkt uit andere plaatsen in het Woord.

533. Een vrouw omgeven met de zon en de maan onder haar voeten, betekent de Nieuwe Kerk van de Heer in de hemelen, namelijk de Nieuwe Hemel en de toekomstige Nieuwe Kerk op aarde, namelijk het Nieuwe Jeruzalem.

Dat de Nieuwe Kerk van de Heer met deze vrouw wordt aangeduid, staat vast uit de afzonderlijke dingen in dit hoofdstuk, in de geestelijke zin verstaan; dat met de vrouw ook elders in het Woord de Kerk wordt aangeduid, zie nr. 434; en de Kerk wordt aangeduid, omdat de Kerk de Bruid en de Echtgenote van de Heer wordt genoemd; dat zij met de zon omgeven werd gezien, is omdat zij in de liefde tot de Heer is; zij erkent Hem immers en doet Zijn geboden en dit is Hem liefhebben, (Johannes 14:21-24); dat de zon de liefde betekent, zie nr. 53.

Dat de maan onder de voeten van de vrouw werd gezien, is omdat de Kerk op aarde, die nog niet met de Kerk in de hemelen is verbonden, wordt verstaan; met de maan wordt aangeduid het inzicht in de natuurlijke mens en het geloof, nr. 413; en met gezien worden onder de voeten wordt aangeduid dat zij op aarde zal zijn; anders wordt met de voeten die Kerk zelf aangeduid, als zij verbonden is.

Men moet weten, dat er in de hemelen evenzeer een Kerk is als op aarde; daar is immers het Woord, daar zijn tempels en predikingen daarin; daar zijn bedieningen en priesterschappen; alle engelen daar zijn immers mensen geweest; en daar is hun heengaan uit de wereld voor hen slechts de voortzetting van het leven geweest; en daarom worden zij ook in liefde en wijsheid vervolmaakt, eenieder volgens de graad van de aandoening van het ware en het goede, die zij uit de wereld met zich dragen.

De Kerk bij hen wordt hier verstaan onder de met de zon omgeven vrouw, bij wie op het hoofd een kroon van zeven sterren was; maar omdat de Kerk in de hemelen niet kan bestaan, tenzij er ook een Kerk op aarde is, die in een daarmee samenstemmende liefde en wijsheid is en deze komen zal, werd daarom onder de voeten van de vrouw de maan gezien, waarmee hier in het bijzonder het geloof wordt aangeduid, waardoor er zodanig als het heden is, geen verbinding is.

Dat de Kerk in de hemelen niet kan bestaan, tenzij de Kerk op aarde met haar is verbonden, is omdat de hemel, waar de engelen zijn en de Kerk, waar de mensen zijn, één handelen zoals het innerlijke en het uiterlijke bij de mens en het innerlijke bij de mens niet in zijn staat blijft bestaan, tenzij het uiterlijke daarmee wordt verbonden; het innerlijke immers zonder het uiterlijke is zoals een huis zonder fundament, of zoals zaad op de grond en niet in de grond, dus zoals iets zonder wortel; in één woord, zoals een oorzaak zonder de uitwerking waarin zij kan zijn; hieruit kan men zien, dat het een volstreekte noodzakelijkheid is, dat er ergens in de wereld een Kerk is, waar het Woord en waardoor de Heer bekend is.

534. En op haar hoofd een kroon van twaalf sterren, betekent haar wijsheid en inzicht vanuit de erkenningen van het Goddelijk Goede en het Goddelijk Ware vanuit het Woord. Met de kroon op het hoofd wordt de wijsheid en het inzicht aangeduid, nrs. 189, 235, 252; met de sterren worden de erkenningen van het Goddelijk Goede en het Goddelijk Ware vanuit het Woord aangeduid, nrs. 51, 420; en met twaalf worden aangeduid alle dingen van de Kerk, die betrekking hebben op het goede en het ware, nr. 348; vandaar nu wordt met de kroon van twaalf sterren op het hoofd van de vrouw, aangeduid de wijsheid en het inzicht van de Nieuwe Kerk vanuit de erkenningen van het Goddelijk Goede en het Goddelijk Ware vanuit het Woord.

535. En, in de baarmoeder hebbende, riep zij, barensood hebbende en zijnde in pijn om te baren, betekent de leer van de Nieuwe Kerk in haar geboorte en de moeilijke opneming ervan vanwege de tegenstand van de zijde van hen die onder de draak worden verstaan.

Dat in de baarmoeder hebben de leer in haar geboorte betekent, is omdat met de vrucht, die zij in de baarmoeder had, zie vers 5, wordt gehandeld, de leer van de Nieuwe Kerk wordt aangeduid; niet iets anders immers wordt met in de baarmoeder hebben, in barensood zijn en baren, in de geestelijke zin van het Woord aangeduid dan ontvangen en baren de dingen die van het geestelijk leven zijn, waarover hierna; met roepen, in barensood zijn en in pijn zijn om te baren, wordt aangeduid de moeilijke opneming van die leer vanwege de tegenstand van de zijde van hen die onder de draak worden verstaan; dit blijkt uit wat in dit hoofdstuk volgt, zoals dat de draak voor de vrouw stond die zou baren, om haar vrucht te verslinden en dat hij haar daarna vervolgde in de woestijn.

Dat met in de baarmoeder hebben, in barensood zijn en baren, in het Woord niet iets anders wordt aangeduid, blijkt uit de volgende plaatsen: *‘Jezus zei: Tenzij dat iemand opnieuw verwekt worde, hij kan het Koninkrijk Gods niet ingaan; hetgeen geboren is uit het vlees is uit het vlees, is vlees, hetgeen echter verwekt is uit de geest, is geest’*, (Johannes 3:3-6).

‘Zing, gij onvruchtbare, die niet gebaard hebt, jubel, gij die geen barensood gehad hebt, omdat de zonen der verlatene meer zijn dan de zonen der getrouwde’, (Jesaja 54:1).

‘Zij hebben opgehouden, totdat de onvruchtbare heeft gebaard zeven en die vele kinderen heeft gehad, gemis heeft’, (1 Samuël 2:5); met de onvruchtbare worden de natiën aangeduid, die geen echte ware dingen hadden, omdat zij het Woord niet hadden; met de getrouwde en degene die vele kinderen heeft, worden de Joden aangeduid, die het Woord hadden.

‘Zij zal verkwijnen, die zeven baarde, zij zal haar ziel uitblazen’, (Jeremia 15:9); deze dingen ten aanzien van de Joden, evenzo.

‘Wij hebben ontvangen, wij hebben barensood gehad, wij hebben als het ware wind gebaard; wij hebben geen heilen voor het land gemaakt’, (Jesaja 26:18).

‘Eer zij barensood had, heeft zij gebaard; eer haar smart overkwam, zo is zij van een manlijke verlost; heeft een land op één enige dag barensood gehad; zal een natie op één maal verwekt worden; zal Ik breken en niet verwekken; en zal Ik doende verwekken, toesluiten’, (Jesaja 66:7-10).

‘Heb barensood, gij aarde, van vóór de Heer, van vóór de God van Israël’, (Psalm 116:7).

‘Ach, deze dag, de zonen zijn gekomen tot aan de mond der baarmoeder en geen krachten om te baren’, (Jesaja 37:3).

‘Sin zal in barensnood zijn en No zal zijn om door te breken’, (Ezechiël 30:15,16).

‘Ik hoorde de stem van een kranke, als het ware van een die in de eerstekinds nood is, de stem van de dochter Zions; zij zucht, zij breidt de handen uit: Wee mij, mijn ziel is moede vanwege de doodslagers’, (Jeremia 4:31).

‘Krampen en weeën grijpen hen aan, zoals een barende zijn zij in barensnood’, (Jesaja 13:6-8).

‘Efraïms ongerechtigheid is samengebonden; de smarten van een in barensnood zijnde zullen hem aankomen; hij is een zoon die niet wijs is, omdat hij op de tijd niet staat in de baarmoeder der zonen’, (Hosea 13:12,13).

‘Efraïm, zoals een vogel zal uw heerlijkheid wegvliegen, van de geboorte en van de buik en van de ontvangenis af; geef hun Jehovah, een misdragende baarmoeder en uitdrogende borsten; ook wanneer zij verwekt zullen hebben, zal Ik de verlangens van hun buik doden’, (Hosea 9:11,12,14,16); in deze plaatsen wordt ook beschreven de moeilijkheid om de ware dingen van de leer vanuit het Woord op te nemen met tal van dingen die tot de pijn van het in barensnood verkeren behoren; evenzo elders meermalen.

Bovendien wordt Jehovah, dat wil zeggen, *‘de Heer, de Formeerder van de baarmoeder af’* genoemd, (Jesaja 44:2,24; 49:1,5); en onder de Formeerder vanuit de baarmoeder wordt de Hervormer verstaan.

536. En gezien werd een ander teken in de hemel, betekent de onthulling uit de Heer ten aanzien van hen die tegen de Nieuwe Kerk en haar leer zijn.

Met het teken wordt de onthulling uit de Heer aangeduid, zoals eerder in nr. 532; dat gezegd wordt een ander teken, is omdat het een onthulling is ten aanzien van hen die tegen de Nieuwe Kerk zullen zijn.

537. En zie, een grote rossige draak, betekent degenen in de Kerk van de hervormden, die van God er drie en van de Heer er twee maken en die de naastenliefde scheiden van het geloof en het laatstgenoemde en niet tegelijk het eerstgenoemde zaligmakend maken.

Dezen zijn het die hier en in wat volgt onder de draak worden verstaan; zij zijn immers tegen de twee wezenlijke dingen van de Nieuwe Kerk, namelijk dat God Één is in Wezen en Persoon, in Wie de Drievuldigheid is en dat die God de Heer is; en verder dat de naastenliefde en het geloof één zijn zoals het wezen en de vorm ervan en dat geen anderen naastenliefde en geloof hebben dan zij die leven volgens de geboden van de Decaloog, namelijk dat men de boze dingen niet moet doen en voor zoveel als iemand de boze dingen niet doet door ze te schuwen als zonden tegen God, voor evenzoveel doet hij de goede dingen die van de naastenliefde zijn en gelooft hij de ware dingen die van het geloof zijn.

Dat degenen die van God er drie en van de Heer er twee maken en die de naastenliefde scheiden van het geloof en het laatstgenoemde en niet tegelijkertijd het eerstgenoemde zaligmakend maken, tegen die twee wezenlijke dingen van de Nieuwe Kerk zijn, kan door eenieder die het overweegt, worden gezien.

Gezegd wordt: die van God er drie en van de Heer er twee maken en er wordt verstaan: zij die over drie personen als over drie goden denken en het Menselijke van de Heer scheiden van Zijn Goddelijke; en wie denkt anders en kan anders denken, die bidt naar de geloofsformule, dat ‘God de Vader ter wille van de Zoon de Heilige Geest zal zenden?’

Bidt hij niet tot God de Vader als tot één God en ter wille van de Zoon als over een tweede en over de Heilige Geest als over een derde; waaruit blijkt dat hoewel iemand in zijn denken van drie personen één God maakt, hij toch verdeelt, dat wil zeggen, zijn voorstelling in drie goden verdeelt, wanneer hij zo bidt; dezelfde geloofsformule maakt ook van de Heer er twee, aangezien dan alleen over het Menselijke van de Heer en niet tevens over het Goddelijke van

Hem gedacht wordt, want ‘ter wille van de Zoon’ is ter wille van Zijn Menselijke, dat heeft geleden aan het kruis.

Hieruit kan nu vaststaan wie het zijn die onder de draak worden verstaan, die de vrucht van de vrouw wilde verslinden en daarna de vrouw vervolgde om haar vrucht tot in de woestijn.

Dat de draak groot wordt genoemd, is omdat alle Kerken van de hervormden God onderscheiden in drie personen en het geloof enig en alleen zaligmakend maken, behalve enigen hier en daar, die over de Drievuldigheid en over het geloof niet op dezelfde wijze geloven; zij die God in drie personen onderscheiden en vastkleven aan deze woorden van de leer van Athanasius: Eén persoon is des Vaders, een andere des Zoons en een andere des Heilige Geestes; en ook aan deze: De Vader is God, de Zoon is God en de Heilige Geest is God; dezen, zeg ik, kunnen niet één God maken uit drie; zij kunnen weliswaar uitspreken dat zij één God zijn, maar zij kunnen het niet denken.

Daarom degenen die denken over het Goddelijke van de Heer uit het eeuwige, als over een tweede persoon van de Goddelijkheid en over Zijn Menselijke in de tijd als over het menselijke van een ander mens; dezen kunnen ook niet anders dan van de Heer er twee maken, hoezeer ook in de leer van Athanasius wordt gezegd, dat het Goddelijke en het Menselijke van Hem Één Persoon zijn, verenigd zoals de ziel en het lichaam.

Dat de draak rossig wordt genoemd, is omdat het rossige betekent het valse vanuit de boze dingen van de begeerten, namelijk het helse valse.

Omdat nu deze twee wezenlijke dingen van de leer in de Kerken van de hervormden valse dingen zijn en valse dingen de Kerk verwoesten – die nemen immers haar ware en goede dingen weg – werden zij daarom door de draak uitgebeeld; de oorzaak hiervan is de volgende: dat met de draak in het Woord de verwoesting van de Kerk wordt aangeduid, zoals kan vaststaan uit deze volgende plaatsen: *‘Ik zal Jeruzalem stellen tot hopen, een habitakel der draken; en de steden van Jehudah zal Ik terugbrengen tot een woestheid’*, (Jeremia 9:11).

‘Zie, er komt een groot tumult vanuit het land van het noorden, om de steden van Jehudah terug te brengen tot een woestheid, een habitakel der draken’, (Jeremia 10:22).

‘Chazor zal worden tot een habitakel der draken, een verlating tot in de eeuw’, (Jeremia 49:33).

‘Opdat het een habitakel der draken zij, een voorhof voor de dochters van de nachtuil’, (Jesaja 34:13).

‘In het habitakel der draken de legerplaats ervan’, (Jesaja 35:7).

‘Ik zal beroofd en naakt gaan, ik zal misbaar maken zoals de draken en rouw bedrijven zoals de dochters van de nachtuil’, (Micha 1:8).

‘Ik schreeuwde, ik ben de draken een broeder geworden en een genoot voor de dochters der oehoe’, (Job 30:28,29).

‘Antwoorden zullen de ijim in zijn paleizen en de draken in de tempels’, (Jesaja 13:22).

‘Babel zij een hoop, een habitakel der draken, tot aanfluiting en verbijstering’, (Jeremia 51:37).

‘Gij hebt ons verpletterd in een plaats der draken en Gij hebt over ons gedekt de schaduw des doods’, (Psalm 44:19,20).

‘Ik heb de bergen van Ezau gesteld tot een woestheid en zijn erfenis voor de draken der woestijn’, (Micha 1:3; Jesaja 43:20; Jeremia 14:6; Psalm 111:13,14; Deuteronomium 32:33).

Dat onder de draak hier degenen worden verstaan die in het geloof-alleen zijn en de werken der wet als niet heilbrengend verwerpen, is mij enige malen door levende ondervinding in de geestelijke wereld bewezen; ik zag verscheidene duizenden van hen in troepen verzameld en toen werden zij vanuit de verte gezien zoals een draak met een lange staart, die verscheen bezaaid met stekels zoals met doorns; deze stekels betekenen valse dingen.

Eenmaal werd ook gezien een nog grotere draak, die na de rug te hebben opgezet, de staart tot naar de hemel oprichtte met het streven om de sterren daaruit neer te trekken; zo werd dit voor mijn ogen gepenbaard, dat onder de draak geen anderen worden verstaan.

538. Hebbende zeven hoofden, betekent de waanzin vanuit de vervalste en ontwijde ware dingen van het Woord.

Met het hoofd wordt de wijsheid en het inzicht aangeduid en in de tegengestelde zin de waanzin; maar met de zeven hoofden hier wordt, omdat zij van de draak waren, eigenlijk de waanzin vanuit de vervalste en ontwijde ware dingen van het Woord aangeduid; van zeven wordt immers gesproken met betrekking tot de heilige dingen en in de tegengestelde zin van de profane dingen, nr. 10; en daarom volgt dat op zijn hoofden werden gezien zeven diademen en met de diademen worden de ware dingen van het Woord aangeduid en daar dus de vervalste en ontwijde.

Dat met het hoofd de wijsheid en het inzicht wordt aangeduid, blijkt uit het volgende: *'Ik zal u wijze en inzichtsvolle mannen geven en ze tot uw hoofden stellen'*, (Deuteronomium 1:13).

'Jehovah heeft uw ogen toegesloten, de profeten; en uw hoofden, de zienden, heeft Hij bedekt', (Jesaja 29:10).

Met *'het hoofd van het standbeeld van Nebukadnezar uit zuiver goud'*, (Daniël 2:32), wordt ook niet iets anders aangeduid dan de wijsheid van de eerste eeuw, die was bij de mensen van de Oudste Kerk.

Met het hoofd in de tegengestelde zin wordt de waanzin en de dwaasheid aangeduid, bij David: *'God zal het hoofd der vijanden stuk slaan, de kruin des haars van degene die in zijn schulden wandelt'*, (Psalm 68:22); ook wordt niet iets anders aangeduid met *'het hoofd van de slang dat zou worden vertreden'*, (Genesis 3:15) en met *'het hoofd slaan over veel land'*, (Psalm 110:6,7).

En verder met *'stof op het hoofd strooien en met kaalheid aanbrengen'* en met *'de hand op het hoofd leggen'*, wanneer zij beschaamd waren of smart voelden daarover dat zij waanzinnig of tegen de wijsheid hadden gehandeld, (Jesaja 7:20; 15:2; Ezechiël 7:18; 27:30; Jeremia 2:37; 14:3,4; Klaagliederen 2:10; 2 Samuël 13:19).

Met de zeven hoofden wordt echter de waanzin vanuit de vervalste en ontwijde ware dingen ook aangeduid in wat volgt in de (Apocalyps 13:1,3; 17:3,7,9).

539. En tien hoornen, betekent veel macht.

De hoorn betekent de macht, nr. 270; en tien betekent veel, nr. 101.

Dat gezegd wordt dat de draak veel macht heeft, is omdat de zaliging van de mens door het geloof-alleen zonder de werken van de wet, welk geloof onder de draak wordt verstaan, het gemoed pakt en dan de bevestigingen overreden; zij pakt ze immers, omdat de mens, wanneer hij hoort dat de verdoemenis van de wet is weggenomen en hem de verdienste van de Heer door het geloof-alleen daarin wordt toegerekend, zich kan overgeven aan de wellusten van zijn gemoed en lichaam en niet enige hel behoeft te vrezen; daarvandaan is de macht, die met de tien horens van de draak wordt aangeduid; dat hij zo'n macht heeft gehad, blijkt duidelijk uit de aanvaarding van dat geloof in de gehele hervormde christelijke wereld.

540. En op zijn hoofden zeven diademen, betekent alle ware dingen van het Woord vervalst en ontwijd.

Met de diademen of de kostbare stenen worden de ware dingen van het Woord aangeduid, in het bijzonder de ware dingen van de letterlijke zin van het Woord, hier echter die dingen vervalst en ontwijd, omdat zij gezien werden op de zeven hoofden van de draak, waarmee de waanzin vanuit de vervalste en ontwijde waarheden wordt aangeduid, nr. 538.

Dat met de diademen of de kostbare stenen de ware dingen van de letterlijke zin worden aangeduid, zie het werk *'de Leer van het Nieuwe Jeruzalem aangaande de Gewijde Schrift'*, nrs. 43-45, waar is getoond dat de Goddelijke Ware dingen in laatsten, dus de ware dingen van de zin van de letter van het Woord, werden aangeduid met *'de twaalf kostbare stenen op de borstlap van Aharon, welke de urim en de tummim was'*, (Exodus 28:6,15-21,30);

en verder met *'de kostbare stenen in de tuin van Eden'*, waarvan men zegt dat de koning van Tyrus daar is geweest, (Ezechiël 28:12,13); eveneens met *'de twaalf kostbare stenen waarvan de fundamenten van de muur van het Nieuwe Jeruzalem waren'*, (Openbaring 21:17-20).

Dat de ware dingen van de letterlijke zin van het Woord met diademen of kostbare stenen worden aangeduid, is omdat alle dingen van de zin van de letter van het Woord voor de engelen doorschijnend zijn vanuit de geestelijke zin ervan, dus vanuit het licht van de hemel, waarin de geestelijke waarheden van het Woord zijn; de steen immers in het Woord betekent het ware in laatsten, vandaar de kostbare steen dat ware, doorschijnend.

Dat ook de vervalste en de ontwijde ware dingen van het Woord diademen worden genoemd, is omdat die vanuit zich licht geven bij wie ze ook maar mogen zijn, zoals de diademen op aarde blinken in de hand van wie ze ook maar zijn; het werd gegeven soms overspelige vrouwen te zien zodra zij in de wereld der geesten vanuit de aarde waren gekomen, getooid met diademen en eveneens Joden die diademen verkopen, die zij zich uit de hemel hadden verschaft, waaruit bleek, dat de boze en de valse dingen bij hen het licht en de glans van de waarheden van het Woord niet veranderen.

Eendere dingen worden daarom ook aangeduid met *'de tien diademen op de hoornen van het beest, opklimmende vanuit de zee'*, (Openbaring 13:1) en met *'de kostbare stenen op de vrouw, zittende op het scharlaken beest'*, (Openbaring 17:3-5).

Dat het de ware dingen van het Woord zijn, die met de diademen worden aangeduid, blijkt duidelijk in de Openbaring, dat *'gezien werden op het hoofd van Hem Die op het witte paard zat, vele diademen, Wiens naam was het Woord Gods'*, (Openbaring 19:12,13).

541. En zijn staart trok het derde deel der sterren van de hemel en wierp die op de aarde, betekent dat zij door de vervalsingen van de waarheden van het Woord alle geestelijke erkennenissen van het goede en het ware hebben vervreemd van de Kerk en door de toevoegsels aan de valse dingen volledig hebben vernietigd.

Met de staart worden daar waar over hen wordt gehandeld die ketterse dingen hebben bevestigd vanuit het Woord, de vervalste ware dingen van het Woord aangeduid, nr. 438; met sterren worden de geestelijke erkennenissen van het goede en het ware aangeduid, nrs. 51, 420; met het derde deel worden alle dingen aangeduid, nrs. 400, 505; en met van de hemel trekken en op de aarde werpen, wordt aangeduid van de Kerk vervreemden en volledig vernietigen; want wanneer zij van de hemel worden afgetrokken, worden zij ook van de Kerk afgetrokken, omdat al het ware van het Woord uit de Heer door de hemel aan de mens van de Kerk wordt ingeboezemd; ook worden de ware dingen niet door iets anders afgetrokken dan door vervalsingen ervan in het Woord, aangezien daar en daaruit de ware dingen van de hemel en van de Kerk zijn.

Dat alle ware dingen van het Woord door hen die onder de draak worden verstaan, over wie eerder in nr. 537 is gehandeld, vernietigd zijn, kan niet door iemand in de wereld geloofd worden; toch zijn zij zozeer vernietigd dat er niet één leerstellig ware over is; dit werd in de geestelijke wereld onderzocht bij de geleerden uit de geestelijkheid en het werd dus zo bevonden; ik weet de oorzaken, maar ik zal er hier slechts één zeggen; zij beweren dat alles wat vanuit de wil van de mens en vanuit het oordeel daarvan voortgaat, niet het goede is en dat daarom de goede dingen van de naastenliefde of de goede werken, omdat die door de mens worden gedaan, niets bijdragen tot het heil, maar dat het geloof-alleen dat doet; terwijl toch het enige waardoor de mens een mens is en waardoor hij met de Heer verbonden wordt, dit is, dat hij het goede kan doen en het ware kan geloven zoals vanuit zich, dat wil zeggen, zoals vanuit zijn wil volgens zijn oordeel; indien dit enige werd weggenomen, dan zou tegelijk ook al het verbindende van de mens met de Heer en van de Heer met de mens, worden weggenomen; het is immers dat wederkerige van de liefde, dat de Heer geeft aan eenieder die als mens geboren wordt en dat Hij ook bewaart bij hem tot aan het einde van diens leven en daarna tot in het eeuwige; indien dit de mens werd afgenomen, dan zou hem

ook al het ware en het goede van het Woord worden afgenomen en wel dermate dat het Woord niets anders zou zijn dan een dode letter en een leeg boekdeel; want het Woord leert niets anders dan de verbinding van de mens met de Heer door de naastenliefde en het geloof, het ene en het andere uit de mens zoals uit hemzelf.

Zij die onder de draak worden verstaan, over wie eerder in nr. 537 is gehandeld, hebben deze enige band van de verbinding verbroken door te beweren dat de goede dingen van de naastenliefde of de goede werken, die uit de mens en diens wil en oordeel voortgaan, niets anders dan zedelijke, burgerlijke en politieke werken zijn, waardoor de mens verbinding heeft met de wereld en in het geheel niet met God en met de hemel; en wanneer die band verbroken is, dan is er niet enig leerstellig ware van het Woord over; en indien de ware dingen van het Woord worden toegevoegd om te bevestigen dat het geloof-alleen zaligend is zonder de werken van de wet, dan worden alle dingen vervalst; en indien de vervalsing voortgaat tot aan de beaming toe dat de Heer in het Woord de goede werken niet heeft geboden om de verbinding van de mens met Zich, maar alleen om de verbinding met de wereld, dan worden de ware dingen van het Woord ontwijfd; dan immers is het Woord niet langer het Heilige Boek, maar wordt een profaan boek; maar zie hiervoor ‘de ondervinding’ aan het einde van dit hoofdstuk.

Eendere dingen worden met deze over de bok bij Daniël aangeduid: *‘De geitenbok wierp met zijn hoorn ter aarde van het heir des hemels en van de sterren en hij vertrad ze; en hij wierp de waarheid ter aarde’*, (Daniël 8:10,12).

542. En de draak stond voor de vrouw die baren zou, opdat hij, nadat zij zou gebaar hebben, haar vrucht zou verslinden, betekent dat zij die onder de draak worden verstaan, alle moeite doen om de leer van de Nieuwe Kerk in haar eerste opkomen uit te blussen.

Wie er onder de draak worden verstaan, zie nr. 537; dat met de vrouw de Nieuwe Kerk wordt aangeduid, nr. 533; dat met baren wordt aangeduid de goede en de ware dingen van de leer vanuit het Woord opnemen, nr. 535; dat met de vrucht die zij baren zou, de leer van de Nieuwe Kerk wordt aangeduid, zal men in het volgende artikel zien; dat met verslinden wordt aangeduid uitblussen, is omdat met de vrucht de leer wordt aangeduid en wanneer ten aanzien van de vrucht ‘verslinden’ wordt gezegd, wordt over de leer ‘uitblussen’ gezegd; dat dit in haar eerste opkomen het geval was, is omdat gezegd wordt dat de draak voor de vrouw stond, opdat hij, nadat zij gebaar zou hebben, haar vrucht zou verslinden.

543. En zij baarde een manlijke zoon, betekent de leer van de Nieuwe Kerk.

Met de zoon wordt in het Woord het ware van de leer aangeduid en verder het verstand en vandaar het denken van het ware en het goede; met de dochter echter wordt het goede van de leer aangeduid, en verder de wil en vandaar de aandoening van het ware en het goede; en met de manlijke zoon wordt aangeduid het ware dat ontvangen is in de geestelijke mens en geboren in de natuurlijke; de oorzaak hiervan is deze: dat met de verwekkingen en de geboorten in het Woord geestelijke verwekkingen en geboorten worden aangeduid, die alle in het algemeen betrekking hebben op het goede en het ware, nr. 535; er wordt immers niet iets anders verwekt en geboren uit de Heer als Echtgenoot en uit de Kerk als Echtgenote.

Omdat nu met de vrouw die gebaar had, de Nieuwe Kerk wordt aangeduid, nr. 533, zo is het duidelijk dat met de manlijke zoon de leer van die Kerk wordt aangeduid.

De leer die hier wordt verstaan, is ‘de Leer van het Nieuwe Jeruzalem’, te Londen uitgegeven; en verder ook ‘de Leer aangaande de Heer; aangaande de Gewijde Schrift en aangaande het Leven volgens de Decaloog’, te Amsterdam uitgegeven; onder de Leer immers worden alle ware dingen van de Leer verstaan, omdat de Leer de samenvatting ervan is; toen die leren geschreven werden, stonden de drakonisten rondom mij en spanden met alle woede samen om ze te verslinden, dat wil zeggen, ze uit te blussen, dit nieuwe mag worden meegedeeld, omdat

het naar waarheid zo heeft plaatsgevonden: de drakonisten die rondom mij stonden, waren vanuit de hervormde christelijke wereld, overal vandaan.

Aangezien vanuit het geestelijk huwelijk geen ander kroost wordt geboren en het manlijk kroost het ware en het goede met het verstand en vandaar met het denken is en het vrouwelijk kroost het ware en het goede met de wil en vandaar met de aandoening is, wordt daarom met de zoon in het Woord het ware aangeduid; ter bevestiging zullen enige plaatsen worden aangevoerd, waaruit men dit enigermate kan opmaken: *'Zie, de zonen zijn de erfenis van Jehovah, loon des buiks vrucht; zoals de pijlen in de hand eens machtigen, aldus de zonen der jeugd'*, (Psalm 127:3-5).

'Maak u kaal en scheer u, om de zonen uwer verrukkingen, omdat zij van u zijn heenverhuisd', (Micha 1:16).

'Ik zag twee olijfbomen naast de kandelaar; en hij zei: Deze zijn de twee zonen van de olijfbom, staande naast de Heer van de ganse aarde', (Zacharia 4:11,14).

'Mijn tent is verwoest, mijn zonen zijn van mij uitgegaan en zij zijn er niet', (Jeremia 10:20).

'Mijn zonen zijn verwoest geworden, omdat de vijand de overhand had', (Klaagliederen 1:16).

'Uw zonen, Jeruzalem, zijn in bezwijming gevallen, zij liggen ter neder aan het hoofd van alle straten', (Jesaja 51:17,18,20).

'De vaders zullen de zonen eten in het midden van u en de zonen zullen hun vaders eten; Ik zal uw overblijfselen verstrooien in alle wind', (Ezechiël 5:10).

'De zoon zal verdeeld worden tegen de vader en de vader tegen de zoon', (Mattheüs 10:21; Markus 13:12; Lukas 12:53).

'Gij hebt de vaten van uw sieraad vanuit Mijn goud genomen en gij hebt u beelden van het manlijke gemaakt, met welke gij hebt gehoereerd', (Ezechiël 16:17).

'Jezus zei: Het zaad zijn de zonen des koninkrijks en het onkruid zijn de zonen des bozen', (Mattheüs 13:38).

Dat de Zoon des Mensen het Goddelijk Ware van het Woord, dus de Heer is, zie men in 'de Leer van het Nieuwe Jeruzalem aangaande de Heer', nrs. 19-28.

In de aangehaalde plaatsen worden onder de zonen degenen verstaan, die in de ware dingen van de leer vanuit het Woord zijn en abstract genomen de ware dingen zelf, evenzo elders, zoals in, (Jesaja 13:17,18; 14:21-23; 43:5,6; 49:17,22; 51:17;18; 60:9; Jeremia 3:24,25; 5:17; Ezechiël 14:16-18,20; 16:20,36,45; 20:26,31; 23:37; Hosea 11:9-11; Zacharia 9:13; Psalm 144:11,12; Deuteronomium 32:8).

Dat met de dochter de aandoening van het ware van de Kerk wordt aangeduid, dus de Kerk ten aanzien van die aandoening, staat vast uit zo vele plaatsen in het Woord, dat het tal van bladzijden zou vullen, indien zij werden aangevoerd; niet iets anders wordt verstaan onder: de dochter Zions, de dochter van Jeruzalem, de dochter van Jehudah, de dochter van Israël; zie enige aangevoerde plaatsen ten aanzien van de dochter Zions, nr. 612; wie kan niet zien, dat niet enige dochter van Zion, Jeruzalem, Jehudah en Israël, die zo vaak in het Woord zijn genoemd, verstaan kan worden.

544. Die al de natiën zal weiden met een ijzeren roede, betekent dat die leer al degenen die in de dode eredienst zijn vanwege het van de naastenliefde gescheiden geloof, door de ware dingen vanuit de zin van de letter van het Woord en tegelijk door de redelijke dingen vanuit het natuurlijk schijnsel, zal overtuigen, die overtuigd willen worden.

Deze dingen betreffen de leer van de Nieuwe Kerk, omdat er sprake is van de manlijke zoon, met wie de leer wordt aangeduid, nr. 543; met weiden wordt leren en onderrichten aangeduid, nr. 383, hier degenen overtuigen die overtuigd willen worden; met de natiën worden aangeduid degenen die in de boze dingen van het leven zijn, nr. 483; hier zij die in de dode eredienst zijn vanwege het van de naastenliefde gescheiden geloof, omdat hier over hen wordt gehandeld en dezen in de boze dingen van het leven zijn; want wanneer de naastenliefde wordt afgescheiden, is er niet enig goede van het leven en waar het goede niet is, daar is het

boze; dat regeren met een ijzeren roede, betekent door de ware dingen van de zin van de letter van het Woord en tegelijk door de redelijke dingen vanuit het natuurlijk schijnsel, zie eerder nr. 148.

545. En haar vrucht werd weggerukt tot God en Zijn troon, betekent de bescherming van de leer, omdat zij voor de Nieuwe Kerk is, uit de Heer en de bewaking door de engelen van de hemel.

Met de vrouw wordt de Nieuwe Kerk aangeduid, nr. 533; en met de woestijn wordt aangeduid, waar niet langer de ware dingen zijn; dat er wordt aangeduid die Kerk, eerst onder weinigen, is omdat er volgt: waar zij een plaats heeft, van God bereid, opdat zij haar aldaar zouden voeden duizendtweehonderdzestig dagen, waarmee wordt aangeduid haar staat zoals die dan is, opdat intussen daarin zal worden voorzien dat zij onder meerderen zal zijn, totdat zij groeit tot haar vastgestelde bepaling, nr. 547.

Met de woestijn wordt in het Woord aangeduid:

- I. De verwoeste Kerk of de Kerk waarin alle ware dingen van het Woord vervalst zijn, zodanig als zij was bij de Joden ten tijde van de Komst van de Heer.
- II. De Kerk waarin niet de ware dingen zijn, omdat het Woord er niet is, zodanig als zij was bij de rechtschapen heidenen, ten tijde van de Heer.
- III. De staat van de verzoeking, waarin de mens als het ware zonder ware dingen is, omdat hij omsingeld is door boze geesten, die verzoeken teweegbrengen en hem dan als het ware de ware dingen wegnemen.

I. Dat met de woestijn de verwoeste Kerk wordt aangeduid of de Kerk waarin alle ware dingen van het Woord vervalst zijn, zodanig als zij was bij de Joden ten tijde van de Heer, blijkt uit deze plaatsen: ‘Is dit de man die de aarde beroerde, die de koninkrijken deed beven; hij heeft het wereldrond tot een woestijn gesteld’, (Jesaja 14:16,17); deze dingen over Babel.

‘Op het land van Mijn volk klimt de doorn en de distel op; het paleis zal een woestijn zijn’, (Jesaja 32:13,14).

‘Ik zag en zie, Karmel een woestijn; woestheid zal het ganse land zijn’, (Jeremia 4:26,27); het land [de aarde] is de Kerk, nr. 285.

‘De herders hebben Mijn wijngaard verdorven; zij hebben de akker van Mijn verlangen teruggebracht tot een woestijn der eenzaamheid; in de woestijn komen de verwoesters’, (Jeremia 12:10,12).

‘De wijnstok is geplant in een woestijn; in een land van dorheid en dorst’, (Ezechiël 19:13).

‘Een vuur heeft de habitakels der woestijn verteerd’, (Joël 1:19,20).

‘De dag van Jehovah komt; zoals de tuin van Eden is het land voor Hem, maar achter Hem is de woestijn der woestheid’, (Joël 2:3).

‘Gijlieden, ziet het Woord van Jehovah; ben Ik Israël een woestijn geweest, een land der duisternis’, (Jeremia 2:31).

‘Een stem des roependen in de woestijn; bereidt de weg voor Jehovah; effent in de eenzaamheid een pad voor onze God’, (Jesaja 40:3); en elders; zoals in (Jesaja 33:9; Jeremia 3:2; 23:10; Klaagliederen 5:9; Hosea 2:2,3; 13:15; Joël 3:19; Maleachi 1:3; Psalm 107:33,34; Mattheüs 24:26; Lukas 13:35).

Dat zodanig ook de Kerk heden ten dage is, zie nr. 566.

II. Dat met de woestijn wordt aangeduid de Kerk waarin niet de ware dingen zijn, omdat het Woord er niet is, zoals bij de rechtschapen heidenen ten tijde van de Heer, blijkt uit deze plaatsen: *‘Over u zal uitgegoten worden de Geest vanuit de hoogte; dan zal de woestijn zijn tot een bouwland en in de woestijn zal het gericht wonen’,* (Jesaja 32:15,16).

‘In het midden der valleien zal Ik fonteinen stellen, de woestijn tot een poel der wateren; Ik zal in de woestijn de cederboom de acacia zetten en de boom der olie’, (Jesaja 41:18,19).

‘Hij zal de woestijn stellen tot een poel der wateren en het dorre land tot watertochten’, (Psalm 107:35,36).

‘Ik zal in de woestijn een weg leggen, in de eenzaamheid rivieren, om Mijn volk, Mijn uitverkorene drinken te geven’, (Jesaja 43:19,20).

‘Jehovah zal haar woestijn stellen zoals Eden en haar eenzaamheid zoals de tuin van Jehovah; blijdschap en vreugde zal in haar gevonden worden’, (Jesaja 51:3).

‘De habitakels der woestijn druipen’, (Psalm 65:13,14).

‘Laat de woestijn de stem verheffen, laten de bewoners der rots zingen’, (Jesaja 42:11).

III. Dat met de woestijn de staat van de verzoeking wordt aangeduid, waarin de mens als het ware zonder waarheden is, omdat hij is omsingeld door boze geesten, die de verzoeking teweegbrengen en hem dan als het ware dingen wegnemen, blijkt uit, (Mattheüs 4:1-3; Markus 1:12,13; Lukas 4:1-3; Ezechiël 20:34-37; Jeremia 2:2,6,7; Hosea 2:13-16; Psalm 107:4-7; Deuteronomium 1:31,33; 8:2-4,15,16; 32:10).

547. Alwaar zij een plaats heeft bereid van God, opdat zij haar aldaar voeden duizendtweehonderdzig dagen, betekent de staat van die Kerk dan, opdat intussen zal worden voorzien bij meerderen, totdat zij groeit tot aan haar vastgestelde bepaling. Met de plaats wordt de staat aangeduid, nr. 947; en met voeden wordt aangeduid, daarin voorzien dat zij groeit, want zo wordt de Kerk gevoed; vandaar wordt met een plaats hebben bereid van God, opdat zij haar voeden, aangeduid de staat van de Kerk opdat intussen daarin wordt voorzien onder meerderen; met duizendtweehonderdzig dagen wordt aangeduid, tot het einde en de aanvang, nr. 491, dat wil zeggen, tot het einde van de vorige Kerk en tot de aanvang van de Nieuwe; het is hetzelfde als met een tijd en tijden en een halve tijd, vers 14, nr. 562; dus eveneens tot aan het vastgestelde bepaling, dat wil zeggen totdat zij bestaat zoals daarin is voorzien.

Dat het vanuit de Goddelijke Voorzienigheid van de Heer is, dat de Kerk eerst onder weinigen is en allengs groeit onder meerderen, is omdat eerst de valse dingen van de vorige Kerk verwijderd moeten worden; voordien kunnen immers de waarheden niet worden opgenomen, want de ware dingen die worden opgenomen en ingeplant vóórdat de valse dingen verwijderd zijn, blijven niet aan en zij worden ook door de drakonisten teniet gedaan; evenzo is met de christelijke Kerk gebeurd, namelijk, dat zij van weinigen tot meerderen allengs aangroeide; de tweede oorzaak is deze, dat eerst de Nieuwe Hemel gevormd moet worden, die één zal maken met de Kerk op aarde; en daarom leest men *‘dat hij zag een nieuwe hemel en het Heilige Jeruzalem, nederdalende uit God vanuit de hemel’*, (Openbaring 21:1,2).

Zeker is dat de Nieuwe Kerk, dus het Nieuwe Jeruzalem, zal ontstaan, omdat zij voorzegd is in, (Openbaring 21 en 22) en eveneens is het zeker, dat de valse dingen van de vorige Kerk voordien verwijderd moeten worden, omdat over die valse dingen is gehandeld in de Openbaring tot aan het 20ste hoofdstuk.

548. En er werd oorlog in de hemel, Michaël en zijn engelen streden met de draak en de draak streed en zijn engelen, betekent de valse dingen van de vorige Kerk, strijdend tegen de ware dingen van de Nieuwe Kerk.

Met de oorlog wordt de geestelijke oorlog aangeduid, namelijk die van het valse tegen het ware en die van het ware tegen het valse, nr. 500; er kan immers geen andere oorlog plaatsvinden in de hemel, waar deze, zoals gezegd wordt, ontstond; ook kan hij niet plaatsvinden in de hemel die eenmaal uit de engelen is geformeerd, maar hij heeft plaatsgevonden in de vorige hemel, die voorbij is gegaan, waarover wordt gehandeld in, Openbaring 21:1; over welke hemel men zie in de ontvouwing daar; die hemel immers is voorbijgegaan door het Laatste Gericht over de draak en diens engelen, wat ook daarmee wordt aangeduid, dat de draak werd neergeworpen en dat zijn plaats niet langer in de hemel werd gevonden, zoals volgt.

Welke valse dingen onder de draak worden verstaan, die tegen de ware dingen van de Nieuwe Kerk zullen gaan strijden, zie nr. 537.

Onder Michaël wordt niet enige aartsengel verstaan, noch onder Gabriël en Rafaël, maar verstaan worden de bedieningen in de hemel; de bediening die Michaël daar is, is bij hen die vanuit het Woord bevestigen, dat de Heer de God van hemel en aarde is en dat God de Vader en Hij één zijn zoals ziel en lichaam één zijn; en verder dat men volgens de geboden van de Decaloog moet leven en dat dan de mens naastenliefde en geloof heeft; Michaël wordt ook genoemd bij, (Daniël 10:13,21; 12:1); en onder hem wordt een eendere bediening verstaan, zoals blijkt uit de hoofdstukken 9, 10 en 11 en uit de laatste verzen van hoofdstuk 12 daar. Onder Gabriël echter wordt verstaan de bediening bij hen die vanuit het Woord leren, dat Jehovah in de wereld is gekomen en dat het Menselijke dat Hij daar heeft opgenomen, de Zoon Gods is en Goddelijk; en daarom wordt de engel die dat aan Maria verkondigde, Gabriël genoemd, (Lukas 1:19,26-35).

Degenen die in deze bedieningen zijn, worden in de hemel ook Michaëls en Gabriëls genoemd.

Dat onder de engel in de hoogste zin de Heer wordt verstaan en in de betrekkelijke zin de hemel vanuit de engelen en verder ook een gezelschap van engelen, zie eerder de nrs. 5, 65, 258, 342, 344, 415, 465; hier echter wordt een bediening verstaan, omdat zij met name worden genoemd en Michaël wordt bij Daniël ‘vorst’ genoemd en met de vorst wordt in het Woord het voornaamste aangeduid en met de koning het Ware zelf, nr. 20.

549. En zij hebben niet overmocht, en hun plaats is niet meer gevonden in de hemel, betekent dat zij overtuigd waren geworden dat zij in de valse en de boze dingen waren en toch daarin aanbleven en dat zij daardoor van de verbinding met de hemel werden losgescheurd en neergeworpen.

Opdat deze dingen worden verstaan, zal eerst iets worden gezegd over de staat van degenen die na de dood in het andere leven komen: allen worden daar eerst onderricht door de engelen en van het ene gezelschap naar het andere geleid en zij worden daarnaar onderzocht of zij de ware dingen van de hemel willen opnemen en volgens die willen leven; niettemin nemen al diegenen die de valse dingen bij zich in de wereld hebben bevestigd, ze niet op; en daarom worden zij tot gezelschappen gezonden waar degenen zijn, die in eendere valse dingen zijn; en die gezelschappen hebben niet enige verbinding met de hemel, maar met de hel; en daarom zakken zij na de volbrachte tijd in de wereld der geesten neer tot de hel en worden zij naar hun eigen plaatsen verwezen, eenieder volgens zijn boze en het valse daaruit; dit is het wat daaronder wordt verstaan dat zij overtuigd waren geworden dat zij in de valse en de boze dingen waren en toch daarin aanbleven en dat zij daarom van de verbinding met de hemel werden losgescheurd en neergeworpen; hoedanig lot hun daar wacht, zie eerder in de nrs. 153, 531.

550. En geworpen is die grote draak, die oude slang, genaamd duivel en satan, betekent hen die onder de draak worden verstaan en zijn afgekeerd van de Heer tot zichzelf en van de hemel tot de wereld en vandaar vanuit het lichamelijke zinlijk geworden zijn en die niet anders kunnen dan in de boze dingen van hun begeerten zijn en in de valse dingen daaruit en door de scheiding van de Heer en de hemel niet anders kunnen dan duivels en satans worden. Wie onder de draak worden verstaan, zie eerder nr. 537; en omdat dezen van God er drie en van de Heer er twee maken en omdat zij de geboden van de Decaloog onderbrengen bij de werken waardoor niet enige zaliging plaatsvindt, worden zij de oude slang, duivel en satan genoemd; en met de slang wordt aangeduid de mens die vanuit het lichamelijke zinlijk is, nr. 455, die van de Heer is afgekeerd tot zichzelf en van de hemel tot de wereld; en met de duivel worden aangeduid diegenen die in de boze dingen van de begeerten zijn; en met de satan zij die daaruit in de valse dingen zijn, nrs. 97, 153, 856, 857.

Zodanig was ook de slang die Eva en Adam verleidde, zoals blijkt uit de beschrijving en de vervloeking van haar, (Genesis 3:1-5, 14,15).

Hier wordt de draak duivel en satan genoemd, alsof het één enkele was, maar hij wordt zo genoemd, omdat allen in de hel duivels en satans zijn en vandaar de hel in één samenvatting zo wordt genoemd.

551. Verleidende het algehele wereldrond, betekent dat zij alle dingen van de Kerk verdraaien.

Met verleiden wordt verdraaien aangeduid en met wereldrond wordt de Kerk aangeduid, evenzo als met de aarde, nr. 285; met het wereldrond wordt niet het aardrijk aangeduid, maar de Kerk op aarde, in de volgende plaatsen: *‘Het land zal treuren en verward worden, het wereldrond zal verkwijnen en verward worden’*, (Jesaja 24:4).

‘De landen zullen Uw gerichten leren en de bewoners van het wereldrond Uw gerechtigheid’, (Jesaja 26:9).

‘De Maker der aarde door Uw deugd, bereidende het wereldrond door Uw wijsheid’, (Jeremia 10:12; 51:15).

‘De fundamenten van het wereldrond zijn onthuld door het geblaas van Uw geest’ (Psalm 18:16).

‘Van Jehovah is de aarde en haar volheid, het wereldrond en die daarop wonen; Hij heeft hetzelfde gegrond op de stromen’, (Psalm 24:1,2).

‘De hemelen zijn Uwe en de aarde is Uwe, het wereldrond en zijn volheid hebt Gij gegrond’, (Psalm 89:12).

‘De troon der heerlijkheid zal Hij hen doen beërven, want van Jehovah zijn de grondvesten der aarde en Hij heeft het wereldrond daarop gezet’, (1 Samuël 2:8).

‘Babel, gij hebt het wereldrond tot een woestijn gesteld, gij hebt uw land verdorven en uw volk gedood’, (Jesaja 14:17,20); en verder ook in, (Jesaja 18:3; 26:18; 27:6; 34:1; Nahum 1:5; Psalm 9:9; Psalm 77:19; 98:9; Klaagliederen 4:12; Job 18:18; Mattheüs 24:14; Lukas 21:26; Openbaring 16:14); maar men moet weten dat wanneer het wereldrond en de aarde tegelijk worden genoemd, met het wereldrond de Kerk wordt aangeduid ten aanzien van het goede en met de aarde [land] de Kerk ten aanzien van het ware.

552. Geworpen is hij op de aarde en zijn engelen zijn met hem geworpen, betekent in de wereld der geesten, die midden tussen de hemel en de hel is en waaruit er rechtstreekse verbinding is met de mensen van de aardbol.

Dat onder de aarde, waarvan gezegd wordt dat de draak daarop geworpen werd, de wereld der geesten wordt verstaan, is omdat deze wereld onmiddellijk onder de hemelen ligt en wanneer iemand uit de hemel wordt neergeworpen, valt hij niet gelijk in de hel, maar op het land van deze wereld het naast daaronder gelegen; die wereld immers is midden tussen de hemel en de hel, of beneden de hemelen en boven de hellen; over deze wereld zie het werk ‘Hemel en Hel’ uitgegeven te Londen in 1758, nrs. 421 tot 535.

Al degenen die in die wereld zijn, hebben rechtstreeks gemeenschap met de mensen op aarde en dus de draak en zijn engelen met degenen die in de valse dingen en daaruit in de boze dingen zijn vanuit de aangenomen ketterij over het geloof-alleen; en daarom wordt in wat volgt gezegd: *‘Hierom verheugt u, gij hemelen; wee degenen die de aarde en de zee bewonen, omdat de duivel tot u afgekomen is, hebbende grote toorn, wetende, dat hij een geringe tijd heeft’*, (Openbaring 12:12).

En verder, *‘dat hij de vrouw vervolgde in de woestijn en heenging om oorlog te voeren tegen de overigen van haar zaad’*, (Openbaring 12:13-17).

Men moet weten, dat ieder mens ten aanzien van zijn aandoeningen en het denken daaruit, in gezelschap is met degenen die in de wereld der geesten zijn en door middel van hen met

degenen die òf in de hemel, òf in de hel zijn; het leven van ieder mens hangt van die verbinding af.

553. En ik hoorde een grote stem zeggende in de hemel: Nu is het heil en de macht en het koninkrijk geworden van onze God en de mogendheid van Zijn Christus, betekent de vreugde van de engelen van de hemel, dat nu de Heer-alleen in de hemel en in de Kerk regeert en dat degenen gezaligd worden die in Hem geloven.

Met de grote stem in de hemel wordt de vreugde van de engelen aangeduid en daarom volgt er, 'hierom verheugt u, gij hemelen en gij die daarin woont', vers 12; de stem wordt ook groot, omdat zij verhoogd wordt ten gevolge van de vreugde van het hart; geworden is het heil en de macht, betekent dat zij nu worden gezaligd vanuit de Goddelijke macht van de Heer; en het koninkrijk van onze God en de mogendheid van Zijn Christus, betekent, omdat de Heer-alleen in de hemel en de Kerk regeert, dat onder God wordt verstaan het Goddelijke Zelf, dat Jehovah Vader wordt genoemd en onder Christus Zijn Goddelijk Menselijke, dat de Zoon Gods wordt genoemd, zie eerder in nr. 520; en omdat het Goddelijke Zelf en het Goddelijk Menselijke van de Heer één zijn, zoals de ziel en het lichaam, zo volgt dat alleen de Heer regeert.

Dit wordt verstaan onder 'het Evangelie des Koninkrijks' en onder 'het Koninkrijk Gods', in (Mattheüs 3:2; 4:17,23; 7:21,22; 9:35; 11:11; 12:28; Markus 1:14,15; 9:1; 15:43; Lukas 4:43; 8:1; 9:60; 10:8-11; 11:17,18,20; 16:16; 21:30,31; 22:18; 23:50,51).

Dat de Heer alle mogendheid heeft in de hemel en op aarde, blijkt duidelijk bij, (Mattheüs 28:18; Johannes 3:35; 17:2,10).

Dat degenen gezaligd worden die in de Heer zijn en in wie de Heer is en dat het het Goddelijk Menselijke is, in Wie zij zijn, zie, (Johannes 14, 15, 17); en dat geen anderen worden gezaligd dan zij die in Hem geloven, staat vast uit deze plaatsen: 'Zo velen Hem aangenomen hebben, die heeft Hij mogendheid gegeven zonen Gods te zijn, die in Zijn naam geloven', (Johannes 1:12).

'Opdat eenieder die in de Zoon gelooft, niet verga, maar het eeuwige leven zal hebben', (Johannes 3:15).

'Alzo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn Eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat eenieder die gelooft in Hem, het eeuwige leven zal hebben', (Johannes 3:16).

'Die gelooft in de Zoon wordt niet geoordeeld, die echter niet gelooft, is alreeds geoordeeld, omdat hij niet heeft geloofd in de Naam van de Eniggeboren Zoon van God', (Johannes 3:18).

'Die gelooft in de Zoon, die heeft het eeuwige leven; die echter de Zoon niet gelooft, die zal het leven niet zien, maar de toorn Gods blijft op hem', (Johannes 3:36).

'Die tot Mij komt, zal niet hongeren en die gelooft in Mij, zal nimmermeer dorsten. Voorwaar zeg Ik u: Die gelooft in Mij heeft het eeuwige leven', (Johannes 6:33,35,47).

'Indien gij niet geloofd zult hebben dat Ik ben, gij zult in uw zonden sterven', (Johannes 8:24).

'Jezus zei: Ik ben de Opstanding en het Leven; die gelooft in Mij, ook al sterft hij, zal leven; een elk die leeft en gelooft in Mij, zal niet sterven tot in het eeuwige', (Johannes 11:25,26; 6:38-40; 7:37,38; 8:12; 12:36,46).

Geloven in de Heer, is rechtstreeks tot Hem gaan en vertrouwen hebben dat Hijzelf zaligt; en omdat niemand vertrouwen kan hebben dan alleen degene die goed leeft, wordt daarom ook dit verstaan onder geloven in Hemzelf; zie eerder nr. 67.

554. Omdat nedergeworpen is de verklager van onze broeders, verklagende hen vóór onze God dagen en nachten, betekent dat door het Laatste Gericht zijn verwijderd degenen die zich hebben verzet tegen de Leer van het Nieuwe Jeruzalem.

Dat de draak werd neergeworpen, betekent dat verwijderd werden degenen die onder de draak worden verstaan; dat zij verwijderd werden door een neerwerpen uit de hemel tot de wereld der geesten en daarna tot de hel, wat het Laatste Gericht over hen is, is eerder gezegd; onder

de broeders worden verstaan degenen die in de leer van het Nieuwe Jeruzalem en in een leven daarnaar zijn; met verklagen wordt aangeduid zich verzetten tegen de leer en haar als vals voorstellen en afkeuren; en omdat zij dit aanhoudend doen als het ware vóór God, wordt de draak de verklager van de broeders genoemd, die hen verklagen vóór God dagen en nachten; dit eveneens doet de duivel wanneer hij verzoekt; hij trekt immers verschillende dingen vanuit de mens tevoorschijn, die hij vals noemt en verdoemt.

555. En zij hebben hem overwonnen door het Bloed van het Lam en door het woord van hun getuigenis, betekent de overwinning door het Goddelijk Ware van het Woord en vandaar door de erkenning dat de Heer de God van hemel en aarde is en dat de geboden van de Decaloog geboden van het leven zijn waarnaar men moet leven.

Dat het Bloed van het Lam het Goddelijk Ware is, voortgaande uit de Heer, namelijk het Goddelijk Ware van het Woord, zie nr. 379; dat de getuigenis de Goddelijke Waarheid is, zie eerder in de nrs. 6,16; en dat het in het bijzonder deze twee dingen zijn: dat de Heer de God van hemel en aarde is en dat de geboden van de Decaloog de geboden van het leven zijn, nrs. 490, 509; en daarom wordt de Decaloog ook de Getuigenis genoemd, (Exodus 25:22; 31:7,18; 32:15; Leviticus 16:13; Numeri 17:4; Psalm 78:5; Psalm 132:12).

Geloofd wordt door de huidige belijders van het geloof-alleen, dat onder het Bloed van het Lam hier het lijden aan het kruis van de Heer wordt verstaan, met vooral als oorzaak hiervan dat zij het lijden aan het kruis tot het voornaamste van hun dogma maken, door te zeggen, dat Hij zo op Zich heeft overdragen de verdoemenis van de wet, de Vader voldoening heeft gegeven en het menselijk geslacht met Hem heeft verzoend en meer dergelijke dingen; maar dat het niet zo is, maar, dat de Heer in de wereld is gekomen om de hellen te onderwerpen en om Zijn Menselijke te verheerlijken en dat het lijden aan het kruis de laatste strijd is geweest, waardoor Hij ten volle de hellen heeft overwonnen en ten volle Zijn Menselijke heeft verheerlijkt, zie het werk 'de Leer van het Nieuwe Jeruzalem aangaande de Heer', nrs. 12 tot 14; daaruit kan men zien, dat onder het Bloed van het Lam hier niet het lijden aan het kruis wordt verstaan volgens het huidige dogma.

Dat onder het bloed van het Lam wordt verstaan het Goddelijk Ware dat voortgaat uit de Heer, dus het Goddelijk Ware van het Woord, kan men hieruit zien, dat de Heer het Woord is en dat, omdat Hij het Woord is, het Goddelijk Ware daar Zijn bloed is en het Goddelijk Goede daar Zijn lichaam; dit kan tot duidelijke aanschouwing toe als volgt geleerd worden: Is niet ieder mens zijn goede en zijn ware?

En omdat het goede is van de wil en het ware van het verstand, is ieder mens zijn wil en verstand.

Wat anders maakt de mens?

Is de mens niet naar zijn wezen die twee?

De Heer echter is het Goede Zelf en het Ware Zelf, dat wil zeggen, het Goddelijk Goede en het Goddelijk Ware, en deze twee zijn eveneens het Woord.

556. En zij hebben hun ziel niet bemind tot de dood toe, betekent dat zij zichzelf niet méér hebben liefgehad dan de Heer.

Met zijn ziel beminnen, wordt aangeduid, zichzelf en de wereld liefhebben; met de ziel wordt immers het eigen leven van de mens aangeduid, dat eenieder uit geboorte heeft, namelijk zichzelf en de wereld boven alle dingen liefhebben; en daarom wordt met niet zijn ziel liefhebben, aangeduid, niet zichzelf en de wereld méér liefhebben dan de Heer en de dingen die van de Heer zijn; tot de dood toe, betekent liever willen sterven; dus is het de Heer boven alles liefhebben en de naaste zoals zichzelf, (Mattheüs 22:35 tot 38) en liever willen sterven dan van die beide liefden terugtreden.

Iets eenders wordt aangeduid met deze woorden van de Heer: *'Wie zijn ziel wil vinden, zal deze verliezen en wie de ziel verloren zal hebben ter wille van Jezus, zal die vinden'*, (Mattheüs 10:39; Lukas 17:33).

‘Die zijn ziel liefheeft, zal deze verliezen; maar die zijn ziel haat in deze wereld, zal haar bewaren tot in het eeuwige leven’, (Johannes 12:25).

‘Jezus zei: Zo iemand achter Mij wil komen, die verloochene zichzelf; wie zijn ziel zal willen hebben behouden, die zal haar verliezen; wie echter zijn ziel zal verloren hebben om Mijnentwil, die zal haar vinden; wat baat het een mens, zo hij de gehele wereld gewint en lijdt schade aan zijn ziel; of wat zal een mens geven als genoegzame prijs tot lossing van zijn ziel’, (Mattheüs 16:24-26; Markus 8:35-37; Lukas 9:24,25).

Onder de Heer liefhebben wordt verstaan Zijn geboden doen, (Johannes 14:20-24); de oorzaak hiervan is de volgende, dat Hijzelf Zijn geboden is; immers, zij zijn uit Hem, en dus is Hijzelf daarin, dus in de mens aan wiens leven zij ingeschreven zijn en zij worden aan de mens ingeschreven door ze te willen en te doen.

557. Hierom verheugt u, gij hemelen en gij die daarin woont, betekent de nieuwe staat van de hemel, namelijk, dat zij in de Heer zijn en de Heer in hen is.

Onder de hemelen wordt de hemel vanuit de christenen verstaan, waarin alleen de Heer als de God van hemel en aarde wordt erkend; met verheugt u, wordt de nieuwe staat ervan aangeduid, die vol vreugde is; met hen die wonen, worden degenen aangeduid die in het goede zijn, nr. 380; en omdat al het goede is uit de Heer, wordt er aangeduid dat zij in de Heer zijn en de Heer in hen is.

558. Wee degenen die de aarde en de zee bewonen, omdat de duivel tot u afgekomen is, hebbende grote toorn, betekent de weeklacht over hen die in de innerlijke en in de uiterlijke dingen van de leer ten aanzien van het geloof-alleen zijn en vandaar in de boze dingen van het leven, aangezien hun gelijken, die uit de hemel zijn geworpen, in de wereld der geesten zijn en vandaar in verbinding met de mensen van de aarde, die zij vanuit de haat tegen de Nieuwe Kerk aansporen om in hun valse dingen en in de boze dingen daaruit te volharden.

Met wee degenen die de aarde en de zee bewonen, wordt de weeklacht aangeduid over degenen in de Kerk, die in de leer ten aanzien van het geloof-alleen zijn; met wee wordt de weeklacht aangeduid, nr. 416; met hen die wonen, worden degenen aangeduid die in de Kerk zijn, en van wie de leer het geloof-alleen is; onder de aarde worden degenen verstaan die in de innerlijke dingen ervan zijn en onder de zee degenen die in de uiterlijke dingen ervan zijn, nr. 470; met de grote toorn wordt de haat tegen de Nieuwe Kerk aangeduid, omdat deze tegen de vrouw is gericht, nr. 525; met tot hen afkomen, wordt aangeduid, tot hen die in de wereld der geesten zijn en omdat dezen in verbinding zijn met de mensen op aarde, wordt ook aangeduid tot zulke mensen op aarde; dat de draak werd neergeworpen vanuit de hemel in de wereld der geesten en dat zij die daar zijn, in verbinding staan met de mensen op de aarde, zie eerder nr. 552.

De draak wordt hier duivel genoemd, omdat degenen worden verstaan die vanuit die ketterij in de boze dingen van het leven zijn; en diegenen zijn vanuit die ketterij in de boze dingen van het leven, die volgens dit punt van hun geloof leven, dat er voor hen die in vertrouwen tot God de Vader bidden, geen zonden zijn en dat indien die er zijn, deze vergeven zijn; omdat deze mensen zichzelf niet onderzoeken, weten zij niet van enige zonde bij zich en tenslotte weten zij ook niet wat zonde is; zie eerder nr. 531; dat onder de draak als duivel degenen worden verstaan die in de boze dingen van hun begeerten zijn, zie nr. 550.

Dat elk mens in verbinding is met hen die in de wereld der geesten zijn, is omdat de mens ten aanzien van de aandoeningen van zijn gemoed en zijn denken daaruit, een geest is; en daarom is hij voortdurend ten aanzien daarvan in verbinding met die geesten die in een eendere aandoening en in een eender denken daaruit zijn; de verbinding is zodanig dat de mens, indien die band ook maar voor één enkel ogenblik werd verbroken, dood zou neervallen; hiervan heeft de Kerk tevoren niets geweten; ook niet, dat de mens na de dood zijn aandoening en zijn

denken daaruit is; dus zijn naastenliefde en het geloof daaruit en dat niemand kan zijn een geloof gescheiden van naastenliefde.

559. Wetende dat hij een geringe tijd heeft, betekent omdat hij weet dat de Nieuwe Hemel gemaakt is en dat zo de Nieuwe Kerk op aarde aanstaande is en dat hij dan met de zijnen in de hel wordt geworpen.

Dat dit wordt aangeduid, is omdat de draak weet dat de Nieuwe Hemel gemaakt is; hij is immers daaruit neergeworpen, vers 8, 9; en verder weet hij dat de Nieuwe Kerk op aarde aanstaande is, vanuit de voorzegging in (Openbaring 21); en eveneens weet hij, dat hij dan met de zijnen in de hel moet worden geworpen, ook vanuit de voorzegging, (Openbaring 20:1,2,10).

560. Toen de draak zag dat hij geworpen was op de aarde, zo heeft hij vervolgd de vrouw die de zoon gebaar had, betekent dat de drakonisten in de wereld der geesten na de nederwerping terstond daartoe overgingen de Nieuwe Kerk vanwege haar leer te bestoken. Toen de draak zag dat hij geworpen was op de aarde, betekent, toen de drakonisten zagen dat zij waren afgescheiden van de hemel en in verbinding met de mensen op aarde, nrs. 552, 558; zo heeft hij vervolgd de vrouw, betekent dat zij terstond daartoe overgingen de Kerk van de Heer te bestoken; dat de vrouw die hij vervolgde, die Kerk is, zie nr. 533; die de zoon gebaar had, betekent vanwege de leer; dat de vrucht of de manlijke zoon die de vrouw gebaar had, de leer van de Nieuwe Kerk is, zie de nrs. 535, 542, 543, 545.

561. En gegeven zijn aan de vrouw twee vleugels van een grote arend, opdat zij zou vliegen tot de woestijn tot haar plaats, betekent de Goddelijke omzichtigheid ten behoeve van die Kerk en de bescherming zolang zij nog onder weinigen is. Met de vrouw wordt de Nieuwe Kerk aangeduid, nr. 533; met de vleugels wordt de macht en de bescherming aangeduid, nr. 245; met de arend wordt het verstandelijk gezicht en het denken daaruit aangeduid, nr. 245; met vliegen wordt aangeduid doorzien en rondom zien, nr. 245; met de woestijn wordt de verlaten Kerk aangeduid en dus zo onder weinigen is, nr. 546; met de plaats wordt de staat daar aangeduid; hieruit volgt dat met ‘gegeven zijn aan de vrouw twee vleugels van een grote arend, opdat zij zou vliegen tot de woestijn tot haar plaats’, wordt aangeduid, de Goddelijke omzichtigheid ten behoeve van de Nieuwe Kerk en de bescherming zolang zij nog onder weinigen is.

562. Alwaar zij zou gevoed worden een tijd en tijden en de helft van een tijd, buiten het aangezicht van de slang, betekent opdat, vanwege de geslepenheid van de verleiders, omzichtig daarin wordt voorzien dat zij zal komen onder meerderen, totdat zij groeit tot aan haar vastgestelde bepaling. Met gevoed worden wordt, wanneer van de Nieuwe Kerk sprake is, aangeduid daarin voorzien dat zij komt onder meerderen, zoals in nr. 547; met een tijd en tijden en de helft van een tijd, wordt aangeduid tot het einde en de aanvang, dus totdat zij aangroeit van weinigen tot meerderen, tot aan haar vastgestelde bepaling, zoals in nr. 547; met het aangezicht van de slang wordt de geslepenheid van de verleiders aangeduid: met het aangezicht de geslepenheid en met de slang de verleiders; dat met de slang de verleiders worden aangeduid, blijkt uit het volgende in dit hoofdstuk: *‘Geworpen is de grote draak, de oude slang, die het ganse wereldrond verleidt’*, (Openbaring 12:9); en elders: *‘Hij greep de draak, de oude slang en wierp hem in de afgrond, opdat hij de natiën niet meer verleiden zou’*, (Openbaring 20:2,3); hier wordt iets eenders verstaan als onder de slang die Eva en Adam verleidde, waarvan wordt gezegd: *‘En de slang is geslepen geworden dan alle wilde dier van het veld; en de vrouw zei tot Jehovah: De slang heeft mij verleid’*, (Genesis 3:1,13).

Met het aangezicht wordt in het Woord datgene aangeduid wat innerlijk is bij de mens, omdat het aangezicht de afdruk van het gemoed is en geformeerd tot overeenstemming; vandaar wordt met het aangezicht van de slang de toorn, de haat en de geslepenheid aangeduid.

Met een tijd, en tijden en de helft van een tijd, wordt hier iets eenders aangeduid als met duizendtweehonderdzestig dagen, vers 6, waar deze woorden staan: *'En de vrouw vluchtte in de woestijn, alwaar zij een plaats had bereid van God, opdat zij haar aldaar zouden voeden duizendtweehonderdzestig dagen'*; deze dingen zie ook ontvouwd in nr. 547.

Iets eenders ook als met *'drie dagen en een halve'*, (Openbaring 11:9,11) en ook met *'de drie jaren en zes maanden toen er hongersnood werd'*, (Lukas 4:25); iets eenders ook als bij Daniël met *'een bestemde tijd van bestemde tijden en een helft, wanneer Hij zal voleindigd hebben de hand van het volk der heiligheid te verstrooien'*, (Daniël 12:7).

563. En de slang wierp achter de vrouw uit haar mond water evenals een stroom, opdat zij haar door de stroom zou doen verzwelgen, betekent de redeneringen vanuit de valse dingen in overvloed, om de Kerk te vernietigen.

Met de slang wordt, hier zoals eerder, de verleidende draak aangeduid; met de vrouw de Nieuwe Kerk, nr. 533; met het water worden de ware dingen aangeduid en in de tegengestelde zin de valse dingen, nrs. 50, 409; met de stroom worden de ware dingen in overvloed aangeduid en in de tegengestelde zin de valse dingen in overvloed, nr. 409; met uit de mond van de slang, worden de redeneringen aangeduid; vandaar nu wordt met water zoals een stroom uitwerpen, de redeneringen vanuit de valse dingen in overvloed aangeduid.

De redeneringen van hen die onder de draak worden verstaan, zijn alle vanuit begoochelingen en schijnbaarheden, die, indien zij bevestigd worden, aan de buitenkant zoals ware dingen verschijnen, maar van binnen valse dingen in overvloed verbergen; dit kan ik meedelen, dat degenen in de Kerk, die het geloof-alleen bij zich bevestigen, daarvan niet kunnen terugtreden dan alleen door een ernstige boetedoening, omdat zij zich verbinden met de drakonisten die nu in de wereld der geesten zijn en oproer maken en daar vanuit de haat tegen de Nieuwe Kerk allen bestoken op wie zij stuiten; en omdat zij, zoals eerder is gezegd, verbonden zijn met de mensen van de aarde, dulden zij niet dat degenen die eenmaal door hun redeneringen gevangen waren, van hen terugtreden; zij houden hen immers zoals met ketens gebonden en dan sluiten zij hun ogen toe, zodat zij niet enig ware meer in het licht kunnen zien.

564. En de aarde kwam de vrouw te hulp en de aarde opende haar mond en slokte de stroom op die de draak had uitgeworpen uit zijn mond, betekent dat de redeneringen vanuit de valsheden in overvloed, die de drakonisten voortbrengen, tot niets vervallen vanwege de geestelijke ware dingen, redelijk verstaan, die de Michaëls, vanuit wie de Nieuwe Kerk is, aanvoeren.

Met de aarde, die de vrouw te hulp kwam, wordt de Kerk aangeduid ten aanzien van de leer, nr. 285; en omdat er gehandeld wordt over de redeneringen vanuit valsheden, die de drakonisten voortbrengen, zo zijn het de ware dingen vanuit het Woord, waarmee de aarde, dat wil zeggen, de Kerk, de vrouw te hulp kwam; met de mond openen wordt aangeduid die ware dingen toevoeren; met de stroom die de draak uit zijn mond had uitgeworpen, worden de redeneringen vanuit de valse dingen in overvloed aangeduid, nr. 563; met opslokken wordt aangeduid, maken dat zij tot niets vervallen; onder Michaëls worden de mensen van de Nieuwe Kerk verstaan, onder Michaël de wijzen daar en onder zijn engelen de overigen. Aangezien in de Nieuwe Kerk dit dogma wordt verworpen dat het verstand gevangen gehouden moet worden onder de gehoorzaamheid aan het geloof en in plaats daarvan dit wordt aanvaard, dat het ware van de Kerk moet worden gezien om geloofd te worden, nr. 224 en omdat het ware niet anders dan redelijk kan worden gezien, wordt er daarom gezegd: vanwege de ware dingen, redelijk verstaan; hoe kan enig mens door de Heer geleid en met de hemel verbonden worden, die zijn verstand sluit in zulke zaken die van het heil en van het eeuwige leven zijn?

Is het niet het verstand dat verlicht en geleerd zal worden?

En wat is het door de godsdienst toegesloten verstand anders dan donkerheid en wel zo'n donkerheid die het licht dat verlicht van zich stoot?

Verder, wie kan enige waarheid erkennen en dit onthouden, indien hij het niet ziet?

Wat is een niet gezien ware anders dan een niet verstaan woord, dat bij de zinlijk lichamelijke mensen met het geheugen meestal wordt vastgehouden, maar dit kan niet bij de wijzen; ja zelfs werpen de wijzen de lege woorden uit hun geheugen, dat wil zeggen, de woorden die niet vanuit het verstand zijn binnengegaan; zoals dat de Ene God drie is ten aanzien van de personen; en verder dat de uit het eeuwige geboren Heer niet een en dezelfde is met de in de tijd geboren Heer, dat wil zeggen, dat die Ene Heer God is en niet de Andere; verder ook, dat het leven van de naastenliefde, dat bestaat in de goede werken en eveneens in de boetedoening van de boze werken, niets tot het heil bijdraagt; de wijze verstaat dit niet en daarom zegt hij vanuit zijn redelijkheid: Doet dan de godsdienst niets? Is niet de godsdienst het boze schuwen en het goede doen? Zal niet de leer van de Kerk dat leren en tevens wat de mens zal geloven, opdat hij de goede dingen van de godsdienst zal doen uit God?

565. En de draak vergrimde tegen de vrouw en ging heen om oorlog te voeren tegen de overigen van haar zaad, die de bevelen Gods bewaren en de getuigenis van Jezus Christus hebben, betekent de ontstoken haat - bij hen die geloven dat zij wijzen zijn vanwege de bevestigingen ten gunste van het mystieke Eén-zijn van het Goddelijke en het Menselijke van de Heer en ten gunste van de rechtvaardigmaking door het geloof-alleen - tegen hen die alleen de Heer erkennen als de God van hemel en aarde en dat de Decaloog de Wet van het Leven is, door de nieuwelingen aan te vallen met het voornemen om hen te verleiden.

Al deze dingen zijn bevat in die weinige woorden, omdat zij in een reeks volgen vanuit de voorafgaande woorden, waar gezegd wordt dat de aarde de vrouw te hulp kwam en haar mond opende en de stroom opslokte die de draak uit zijn mond had uitgeworpen, waarmee wordt aangeduid dat hun redeneringen vanuit de vlasheden tot niets vervielen, nr. 564; dus, dat zij tevergeefs hadden getracht de Nieuwe kerk te vernietigen; en daarom wordt daarmee, dat de draak tegen de vrouw vergrimde, die ontstoken haat en snuivende wraakzucht tegen de Kerk aangeduid; met de toorn van de draak wordt de haat aangeduid, nr. 558; met oorlog voeren wordt aangeduid door redeneringen vanuit valse dingen aanvallen en bestrijden, nr. 500; onder de overigen van haar zaad, die de bevelen Gods bewaren en de getuigenis van Jezus Christus hebben, worden verstaan de nieuwelingen die de leer over de Heer en over de Decaloog opnemen; wat de getuigenis van Jezus Christus is, zie de nrs. 6, 490.

Dat onder de draak hier degenen worden verstaan die geloven dat zij wijzen zijn vanwege de bevestigingen van het mystieke één-zijn van het Goddelijke en het Menselijke van de Heer en ten gunste van de rechtvaardigmaking door het geloof-alleen, is omdat dezen in de trots van de wijsheid zijn en weten te redeneren; en vanuit de trots gaat de haat voort en vanuit de haat de toorn en de wraakzucht tegen hen die niet eender geloven; onder het mystieke één-zijn, dat ook het hypostatische één-zijn wordt genoemd, worden verstaan hun verdichtfels ten aanzien van de invloeiing en de werking van de Goddelijkheid in het Menselijke van de Heer zoals in een ander mens, niet wetende dat God en Mens, of het Goddelijke en het Menselijke in de Heer, niet zijn twee maar één Persoon, verenigd zoals de ziel en het lichaam, volgens de in de gehele wereld aanvaarde leer die de naam van Athanasius heeft; maar het is onnodig om hun verdichtfels ten aanzien van het mystieke één-zijn aan te voeren, omdat zij ongerijmd zijn.

Dat onder het zaad van de vrouw hier degenen worden verstaan die van de Nieuwe Kerk en in de ware dingen van haar leer zijn, kan vaststaan uit de betekenis van het zaad in de volgende plaatsen: *'Hun zaad zal bekend worden onder de natiën en hun nakomelingen in het midden der volken; allen die hen zien, zullen hen erkennen dat zij zijn een zaad hetwelk Jehovah gezegend heeft'*, (Jesaja 61:9).

'Het zaad der gezegenden van Jehovah zijn zij', (Jesaja 65:23).

‘Gelijkerwijs de nieuwe hemelen en de nieuwe aarde, welke Ik maken zal, vóór Mij zullen staan, alzo zal ulieder zaad staan’, (Jesaja 66:22).

‘Het zaad dat Hem zal dienen, zal de Heer geteld worden ten geslachte’, (Psalm 22:31).

‘Ik zal vijandschap zetten tussen u en de vrouw en tussen uw zaad en tussen het zaad der vrouw’, (Genesis 3:15).

‘Zocht er één het zaad Gods’, (Maleachi 2:15).

‘Zie, de dagen zullen komen, waarop Ik zal bezaaien het huis van Israël en het huis van Jehudah, met zaad des mensen’, (Jeremia 31:27).

‘Indien Hij Zijn ziel tot schuld gesteld zal hebben, zo zal Hij zaad zien’, (Jesaja 53:10).

‘Vrees niet, omdat Ik met u ben; uit het oosten zal Ik uw zaad aanbrengen’, (Jesaja 43:5,6).

‘Ter rechter en ter linker zult gij uitbreken en uw zaad zal de natiën erven’, (Jesaja 54:3).

‘Ik had u geplant, een edele wijnstok, zaad der waarheid; hoe zijt gij Mij verkeerd in ranken van een vreemde wijnstok’, (Jeremia 2:21).

‘Hun vrucht zal Ik van de aarde verdoen en hun zaad van de zonen des mensen’, (Psalm 21:11).

‘Het zaad zijn de zonen des koninkrijks’, (Mattheüs 13:38).

Iets eenders wordt aangeduid met *‘het zaad Israëls’*, omdat Israël de Kerk is, (Jesaja 41:8,9; 44:3; Jeremia 23:8; 31:35,36); iets eenders ook met *‘het zaad Davids’*, omdat David de Heer is, (Jeremia 30:10; 33:22,25,26; Psalm 89:4,5,30).

Iets eenders ook met *‘het zaad des velds’*, omdat het veld de Kerk aanduidt, op vele plaatsen. Het tegengestelde wordt echter aangeduid met *‘het zaad der bozen’*, (Jesaja 1:4; 14:20; 57:3,4) en door *‘het zaad der slang’*, (Genesis 3:15).

565 [a]. En ik stond op het zand der zee, betekent zijn geestelijk natuurlijke staat nu, zodanig als hij is voor hen die in de eerste of laatste hemel zijn.

Met het zand der zee wordt die staat aangeduid, omdat met de zee het uiterlijke van de Kerk wordt aangeduid; deze staat wordt geestelijk natuurlijk genoemd, zodanig als hij is voor hen die in de eerste of de laatste hemel zijn; daarvóór was hij boven in de hemel geweest, waar hij de draak zag en diens strijd met Michaël, dat hij werd neergeworpen en dat hij de vrouw vervolgde; maar nu, nu de draak is neergeworpen en er in wat volgt over hem wordt gehandeld, werd Johannes in de geest neergelaten, vanwege de oorzaak dat hij nog meer dingen zou zien ten aanzien van de draak beneden de hemelen en die beschrijven in welke staat hij het tweetal beesten zag: het ene vanuit de zee en het andere vanuit de aarde opklimmend, dit had hij niet vanuit de hemel kunnen zien, aangezien het niet enige engel wordt toegestaan vanuit de hemel in de lagere gebieden te schouwen; maar het is hem wel geoorloofd om, indien hij dat verlangt, neer te dalen.

Men moet weten, dat in de geestelijke wereld de plaats overeenstemt met de staat; niet immers kan wie ook ergens anders zijn dan waar de staat van zijn leven is; en omdat Johannes nu stond op het zand der zee, volgt dat zijn staat nu geestelijk natuurlijk was.

* * * * *

566. Hieraan zal ik deze gedenkwaardigheden toevoegen:

Er was tussen geesten een twist gaande of iemand enige leerstellige, theologische waarheid in het Woord kan zien, tenzij uit de Heer; hierin kwamen allen overeen, dat niemand dit kan tenzij uit God, omdat *‘de mens niet wat ook kan nemen, tenzij het hem vanuit de hemel gegeven is’*, (Johannes 3:27) daarom werd er over gedebatteerd of iemand het kan tenzij hij rechtstreeks tot de Heer gaat.

Van de ene kant zeiden zij dat men rechtstreeks tot de Heer moet gaan, omdat Hij het Woord is; van de andere kant zeiden zij dat het leerstellige ware ook gezien wordt wanneer men

rechtstreeks tot God de Vader gaat; en daarom richtte de twist zich eerst op dit punt: of het enig christen geoorloofd is, rechtstreeks tot God de Vader te gaan en zo boven de Heer uit te klimmen, en of dit niet een onbetamelijke en onbezonnen vermetelheid en overmoed is, omdat de Heer zegt, *‘dat niemand tot de Vader komt, dan door Hem’*, (Johannes 14:6).

Maar dit lieten zij voor wat het was en zeiden dat de mens het leerstellig ware in het Woord kan zien vanuit zijn eigen natuurlijk schijnsel, maar dit werd verworpen en daarom hielden zij staande dat het gezien kan worden door hen die tot God de Vader bidden; daarom werd voor hen iets uit het Woord gelezen, en toen baden zij op de knieën dat God de Vader hen mocht verlichten; en over de woorden die voor hen uit het Woord waren gelezen, zeiden zij dat in die dingen waarheid was, maar het was vals.

Dit gebeurde enige malen tot vervelens toe en tenslotte bekenden zij dat ze het niet konden; anderzijds echter zagen degenen die rechtstreeks tot de Heer gingen wel de ware dingen en lichtten die anderen in.

Nadat deze discussie zo beslecht was, klommen er enigen vanuit de afgrond op, die eerst zoals sprinkhanen verschenen, maar daarna zoals mensen; het waren degenen die in de wereld tot de Vader hadden gebeden en de rechtvaardigmaking door het geloof-alleen bij zich hadden bevestigd.

Zij zeiden dat zij het zien in een helder licht en eveneens vanuit het Woord, dat de mens rechtvaardig gemaakt wordt door het geloof-alleen zonder de werken van de wet.

Er werd hun gevraagd: ‘Door welk geloof?’, en zij antwoordden: ‘In God de Vader’. Maar nadat zij waren onderzocht, werd hun vanuit de hemel gezegd, dat zij zelfs niet één leerstellig ware vanuit het Woord weten; zij wierpen echter tegen, dat zij het niettemin in het licht zien; daarop werd hun gezegd dat zij het in een dwaallicht zien, zij vroegen toen: ‘Wat is een dwaallicht?’

Zij werden daarover ingelicht, dat het dwaallicht het licht van de bevestiging van het valse is en dat dit licht overeenstemt met het licht waarin nachtuilen en vleermuizen zijn, voor welke dieren de duisternis licht is en het licht duisternis.

Dit werd daarmee bevestigd, dat zij, toen zij omhoog keken tot de hemel, waar het licht zelf is, duisternis zagen, en dat zij wanneer zij omlaag keken naar de afgrond, waar zij vandaan waren, licht zagen.

Verontwaardigd over deze bevestiging, zeiden zij dat zo het licht en de duisternis niet iets zijn, maar slechts een staat van het oog, van waaruit gezegd wordt dat licht licht is en duisternis duisternis; maar het werd getoond dat het licht dat zij hadden een dwaallicht was; en dat dit licht de bevestiging van het valse is en dat hun licht slechts de activiteit van hun gemoed was, die opkomt uit het vuur van hun begeerten, niet ongelijk aan het licht van katten, waarvan de ogen vanwege de brandende lust naar muizen ’s nachts in de kelders zoals kaarsen schijnen.

Na dit gehoord te hebben zeiden zij boos, dat zij geen katten zijn en ook niet zoals katten zijn, omdat zij kunnen zien als zij willen; maar omdat zij de vraag vreesden, waarom zij dat dan niet willen, trokken zij zich terug en lieten zich neer in hun afgrond en tot hun licht.

Zij die daar zijn en degenen die aan hen gelijk zijn, worden ook nachtuilen en vleermuizen genoemd.

Toen zij bij hun metgezellen in de afgrond waren gekomen en hadden verteld dat de engelen gezegd hadden, dat zij niet enig leerstellig ware weten, zelfs niet één, en dat zij hen daarom met vleermuizen en nachtuilen hadden betiteld, ontstond er opschudding, en zij zeiden: ‘Laten wij tot de Heer bidden dat het ons geoorloofd is op te klimmen, en dan zullen wij helder aantonen dat wij vele leerstellige ware dingen hebben, die de aartsengelen zelf zullen erkennen’.

En omdat zij tot de Heer baden, werd hun die toestemming gegeven en zij klommen met een aantal van ongeveer driehonderd op, en toen zij op de aarde verschenen waren, zeiden zij: ‘Wij zijn in de wereld beroemd en vermaard geweest, omdat wij de verborgenheden van de

rechtvaardigmaking door het geloof-alleen gekend en geleerd hebben; en vanwege de bevestigingen hebben wij niet slechts het licht gezien, maar het zelfs ook zoals een schitterende straling gezien en nu nog steeds in onze cellen; toch hebben wij van onze metgezellen, die bij u zijn geweest, gehoord dat dit licht geen licht maar duisternis zou zijn en dat de oorzaak hiervan is, dat wij, zoals u zei, niet enig leerstellig ware vanuit het Woord hebben; wij weten dat al het ware vanuit het Woord licht geeft en wij hebben geloofd dat daarvandaan onze lichtstraling is, wanneer wij in diepe overpeinzing over onze verborgenheden waren verzonken; en daarom zullen wij aantonen dat wij in grote overvloed ware dingen vanuit het Woord hebben; en zij zeiden verder: ‘Hebben wij niet dit ware, dat er een Drievuldigheid is: God de Vader, God de Zoon en God de Heilige Geest, en dat men in de Drievuldigheid moet geloven? Hebben wij niet dit ware, dat Christus onze Verlosser en Heiland is? Hebben wij niet dit ware dat Christus alleen de Gerechtigheid is, en dat Hij alleen de verdienste heeft; en dat diegene ongerecht en goddeloos is, die voor zichzelf iets van Zijn verdienste en gerechtigheid wil opeisen? Hebben wij niet dit ware dat geen sterveling enig geestelijk goede uit zichzelf kan doen, maar dat al het goede dat in zich goed is, uit God is? Hebben wij niet dit ware, dat het ‘op verdienste gerichte goede’ en eveneens het huichelachtig goede bestaat, en dat die goeden boos zijn? Hebben wij niet dit ware, dat de mens vanuit eigen krachten niet het minste kan bijdragen tot zijn heil? Hebben wij niet dit ware, dat de werken van de naastenliefde niettemin gedaan moeten worden? Hebben wij niet dit ware dat er geloof is en dat geloofd moet worden en dat eenieder, al naar hij gelooft, het leven heeft?; behalve tal van andere dingen vanuit het Woord. Wie van u kan iets van die dingen ontkennen? En toch heeft u gezegd dat wij in onze scholen niet enig ware hebben, zelfs niet één. Heeft u ons niet ten onrechte zulke dingen voorgeworpen?’

Maar toen kregen zij als antwoord: ‘Al die dingen waarmee u bent komen aandragen, zijn in zich ware dingen, maar u hebt ze vervalst door ze aan te wenden om een vals beginsel te bevestigen, en vandaar zijn ze bij u en in u vervalste ware dingen, die het aan het valse beginsel ontlenden dat ze valse dingen zijn; dit feit zullen wij ook zichtbaar aantonen: niet ver hiervandaan is een plaats waarin het licht vanuit de hemel rechtstreeks invloeit, in het midden daar staat een tafel; wanneer daarop een papier wordt gelegd waarop een waarheid vanuit het Woord is geschreven, dan schittert dat papier vanwege de waarheid die daarop is geschreven zoals een ster; schrijf daarom uw waarheden op het papier en laat het op die tafel leggen en u zult het zien’.

Daarop deden zij dit en gaven het papier aan de wachter die het op de tafel legde en toen tegen hen zei: ‘Gaat achteruit en kijkt naar de tafel’.

Zij gingen achteruit en keken toe; en zie, het papier schitterde zoals een ster en toen zei de wachter: ‘U ziet dat het ware dingen zijn die u op het papier hebt geschreven; maar gaat dichterbij en vestigt uw blik op het papier’.

Dit deden zij en plotseling verdween toen het licht en het papier werd zwart alsof het met roet was bedekt.

De wachter zei verder: ‘Raakt het papier met uw handen aan, maar past op dat u niet het schrift aanraakt’.

Toen zij dit deden, sloeg een vlam naar buiten en verteerde het papier; toen zij deze dingen zagen namen zij de vlucht en er werd tot hen gezegd: ‘Indien u de schrifttekens had aangeraakt, dan zou u een explosie hebben gehoord en uw vingers verbrand hebben’.

Toen werd door hen die achter hen hadden gestaan, gezegd: ‘U heeft nu gezien dat de waarheden die u heeft misbruikt om de verborgenheden van uw rechtvaardigmaking te bevestigen, waarheden in zich zijn, maar dat het vervalste waarheden in u zijn’.

Men keek toen naar boven en de hemel verscheen aan hen zoals bloed en daarna als duisternis en voor de ogen van de engelgeesten werden er uit hun eigen groep sommigen gezien zoals vleermuizen, sommigen als nachtuilen, sommigen als mollen en anderen als oehoe’s, en zij vluchtten weg in hun duisternis, die voor hun ogen als een dwaallicht verlichtte.

De engelgeesten die aanwezig waren, verwonderden zich, omdat zij van die plaats en van de tafel daar tevoren niet iets geweten hadden; en toen kwam vanuit de zuidelijke streek een stem tot hen die zei: ‘Komt hierheen naderbij en u zult nog iets wonderbaarlijkers zien’.

Zij gingen dichterbij en kwamen een kamer binnen, waarvan de wanden zoals van goud schitterden, en zij zagen daar eveneens een tafel waarop het Woord lag, omringd door kostbare stenen in hemelse vormen.

De engelwachter zei: ‘Wanneer het Woord geopend wordt, dan straalt daaruit een licht van een onuitsprekelijke glans en dan verschijnt tegelijk uit de kostbare stenen een regenboog boven en rondom het Woord; wanneer er een engel vanuit de derde hemel hierheen komt en naar het geopende Woord kijkt, dan verschijnt boven en rondom het Woord een regenboog van verschillende kleuren op een rode achtergrond; als een engel van de tweede hemel hierheen komt en kijkt, dan verschijnt een regenboog op een hemelsblauwe achtergrond en als een engel van de laatste hemel hierheen komt en kijkt, dan verschijnt er een regenboog op een blinkend witte achtergrond, en als enig goede geest komt en kijkt, dan verschijnt er een schakering van licht zoals van marmer’.

Dat dit zo is werd hun dan ook aanschouwelijk voor de ogen getoond.

Verder zei de engelwachter: ‘Indien iemand nadert die het Woord had vervalst, dan verdwijnt eerst de glans en indien hij dichterbij komt en de blik op het Woord vestigt, dan verschijnt er rondom bloed en dan wordt hij vermaand om weg te gaan omdat er gevaar is’.

Maar iemand die in de wereld een toonaangevend schrijver was geweest over de leer van het geloof-alleen, stapte stoutmoedig naar voren en zei: ‘Ik heb, toen ik in de wereld was, het Woord niet vervalst; ik heb tezamen met het geloof ook de naastenliefde verhoogd en geleerd dat de mens in de staat van het geloof, waarin hij de naastenliefde en de werken ervan uitvoert, wordt vernieuwd, wederverwekt en geheiligd; en verder dat het geloof dan niet op zichzelf alleen bestaat, dat wil zeggen, zonder de goede werken, zoals een boom niet zonder vrucht, de zon niet zonder licht en het vuur niet zonder warmte bestaat; eveneens heb ik degenen berispt die zeiden dat de goede werken niet noodzakelijk waren en bovendien heb ik de geboden van de Decaloog en eveneens de boetedoening groot gemaakt; zo heb ik op wonderbaarlijke wijze alle dingen van het Woord gevoegd aan het artikel over het geloof, waarvan ik niettemin heb ontdekt en aangetoond als alleen-zaligmakend te zijn.’

Hij trad in het vertrouwen op zijn bewering dat hij het Woord niet had vervalst, op de tafel toe en raakte, tegen de waarschuwing van de wachter in, het Woord aan. Toen echter vloeide plotseling vuur met rook vanuit het Woord tevoorschijn en ontstond een ontploffing met een ontzaglijke knal, waardoor hij naar een hoek van de kamer werd geworpen en daar een klein uur voor dood bleef liggen.

Hierover waren de engelgeesten verwonderd, maar er werd hun gezegd, dat die voorganger meer dan de overigen de goede dingen van de naastenliefde had verhoogd als voortgaand vanuit het geloof, maar dat hij toch geen andere werken had verstaan dan de politieke, die ook de zedelijke en de burgerlijke worden genoemd, en die ter wille van de wereld en ter wille van de eigen voorspoed daar gedaan moeten worden, niet echter enige werken die gedaan moeten worden ter wille van God en het heil en verder dat hij ook de onzichtbare werken uit de Heilige Geest er in begrepen had, waarvan de mens niets weet, en die bij de daad van het geloof, tijdens de staat ervan, zijn ingegrift.

Verder spraken de engelgeesten met elkaar over de vervalsing van het Woord, en zij kwamen daarin overeen, dat het Woord vervalsen is: ware dingen daaruit nemen en die gebruiken om valse dingen te bevestigen en dat is de ware dingen vanuit het Woord naar buiten trekken en ze doden; zoals bijvoorbeeld, indien iemand daaruit de waarheid neemt, dat men de naaste moet liefhebben en dat men hem vanuit de liefde het goede moet doen ter wille van God en het eeuwige leven.

Indien hij dan dit punt bevestigt dat het gedaan moet worden, maar niet ter wille van het heil, omdat elk goede uit de mens niet goed is, dan trekt hij die waarheid vanuit het Woord buiten

het Woord en slacht het af, aangezien de Heer het in Zijn Woord aan ieder mens die gezaligd wil worden, oplegt om de naaste het goede te doen zoals uit zich en toch te geloven dat het is uit de Heer.

Einde hoofdstuk 12